

west- vlaanderen werkt

WEST-VLAANDEREN WERKT

TIJDSCHRIFT VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

DRIEMAANDELIJKSE UITGAVE

INHOUD

Tot U spreekt	113
<i>A. DE CLERCK</i> , Minister van Middenstand.	
Scholings- en herscholingsmogelijkheden in de provincie	114
<i>J. DECLERCQ</i> , Directeur Gewestelijk Bureau Kortrijk Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.	
WESTVLAAMSE BEDRIJVEN	
Drinkwater voor de Westvlaamse Landbouw	118
<i>Dr. W. DE BREUCK</i> , Laboratorium voor Fysische Aardrijkskunde, Universiteit Gent.	
STREKEN, STEDEN EN GEMEENTEN IN BEWEGING	
Menen : Economie van een grensstad	126
<i>J. THEYS</i> , Wetenschappelijk Medewerker W.E.S.	
SPECTRUM VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMIE	
Textiel	131
<i>A. DEQUAE</i>	
Landbouw	132
<i>L. BOCKSTAELE</i>	
Vlasvezel	132
<i>A. DELBEKE</i>	
Visserij	134
<i>P. HOVART</i>	
Haven Zeebrugge	134
<i>E. LEPEER</i>	
De spreiding der Westvlaamse bevolking naar het belang der gemeentelijke kernen	135
<i>W.E.S.</i>	
Westvlaamse ontplooiing en Ruimtelijke Ordening	135
<i>W.E.S.</i>	
West-Vlaanderen, een warterarme provincie?	136
Toeristische desideratie van West-Vlaanderen	136
Stedebouw, Huisvesting en Ruimtelijk Ordening	138
Statistische gegevens, kleine en middengrote ondernemingen	138
WEST-VLAANDEREN WERKT	140

Bij naamvermelding van de auteur verschijnt de bijdrage onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid.

Beschermkomitee :

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle,
Goeverneur
De Heren J. Storme, H. Smisjaert,
L. Gillon, A. Loncke, M. Lootens,
P. Monballyu,
Leden der Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee :

De Heren L. Bockstaele, G. Declercq,
P. Delafontaine, F. Van Damme en O. Vanneste.

Redaktiesekretaris :

De Heer J. Pattyn.

Abonnement :

100 F — P.C.R. 976.57
W.E.R., Dijver 7, Brugge.

Redaktiesekretariaat :

Westvlaams Economisch Studiebu-
reau (W.E.S.) Dijver 7, Brugge.

Publiciteitsvoorwaarden :

W.E.S., Dijver 7, Brugge

Foto voorpagina :

R. Vansevenant.

Drukkerij :

SANSEN, p.v.b.a., Poperinge.

3e JAARGANG 1961

NUMMER 4



TOT U SPREEKT ...

A. DE CLERCK

Minister van Middenstand.

De publikatie van het Nationaal Centrum voor de Economische Expansie der Kleine- en Middengrote Ondernemingen « Het klein- en middengroot bedrijf in de Belgische Economie: economische kaart 1 en 2 » laat toe een zeer gedetailleerde economische kaart van de provincie West-Vlaanderen op te maken.

De statistische gegevens in dit verband laten toe daaruit enkele besluiten te trekken*.

Vooreerst stel ik vast dat 30 % der actieve bevolking van de provincie zelfstandig een bedrijf leidt, terwijl 37 % tewerkgesteld wordt in 0,85 % van het totaal aantal bedrijven, en het andere derde der bevolking werk vindt in bedrijven van 1 tot 49 werknemers.

U begrijpt onmiddellijk dat er zich voor deze 3 categorieën van bedrijven, heel wat specifieke problemen stellen. Een horizontale splitsing is te verrechtvaardigen. Een opsomming van deze problemen laat de plaatsruimte niet toe, daarom alleen een paar beschouwingen: dat er een groot verschil is tussen de 21,64 % bedrijven die 32,19 % der actieve bevolking tewerkstellen en de 0,85 % bedrijven met 37,11 %, zodat er inzake overheidsbemoeïing ook een onderscheid moet gemaakt worden, en niet in het minst wat de fiscaliteit en het stelsel der maatschappelijke zekerheid betreft, zonder daarbij de economische programmatie te vergeten; dat de categorie der zelfstandigen niet alleen sociaal belangrijk genoeg is om een eigen statuut te krijgen, maar dat zij ook economisch moet beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie, en geholpen om zich aan te passen aan de snelle evolutie van onze tijd.

Vervolgens stel ik vast dat er een grote ongelijkheid bestaat tussen de onderscheiden arrondissementen; het arrondissement Kortrijk en Diksmuide zijn als de twee uitersten werkelijk illustratief. Het valt op dat de spreiding der ondernemingsdichtheid een nauwe gelijkenis vertoont met de bevolkingsdichtheid. In de dichtst bevolkte arrondissementen is er een relatief groter aantal der actieve bevolking tewerkgesteld in een kleiner percentage bedrijven. Daar zijn de grootste bedrijven te vinden, terwijl omgekeerd in de minst bevolkte arrondissementen het grootste deel der actieve bevolking als zelfstandige ondernemer of helper is te vinden. Een regionale economie is zeker te verrechtvaardigen. De as van het zuiden naar het noorden, van Kortrijk over Roeselare naar Brugge is in volle expansie, maar ook de andere arrondissementen moeten betrokken worden in de specifieke overheidszorg.

Diezelfde problemen stellen zich niet alleen voor West-Vlaanderen, maar voor gans het land. Als Minister van Middenstand ben ik er mij goed bewust van. Ik hoop dat ik uw interesse heb weten te wekken voor de eigen problematiek van de zelfstandigen en van de kleine en middelgrote ondernemingen, in de onderscheiden gewesten van onze provincie.

(*) De statistische gegevens vindt de lezer terug op blz. 138.

Scholings- en herscholingsmogelijkheden in de provincie

Onder deze titel verscheen in onderhavig tijdschrift (nr. 2 van de 2e jaargang - blz. 69) een korte mededeling in verband met de activiteiten van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening op gebied van vorming der werklozen tot geschoolde arbeidskrachten.

Wij achten het nuttig meer gedetailleerde uitleg te verschaffen over de werkelijke interessante mogelijkheden, welke voor arbeiders en patroons ter beschikking staan. De uitbreiding die er aan gegeven wordt door recente wetsbepalingen voor de loontrekkenden en de zelfstandigen, is overigens zo belangrijk dat een ruimere bekendmaking passend is.

Vooraf weze onderlijnd dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het officieel organisme is dat, ingevolge internationale overeenkomsten, wettelijk gelast is om de plaatsingsverrichtingen te doen en dat hij zich niet alleen inlaat met de werklozen, doch helpend optreedt voor gelijk welke werkzoekende en werkaanbieder.

In West-Vlaanderen heeft de Rijksdienst zes Gewestelijke Bureau's:

BRUGGE : Spanjaardstraat 15
IEPER : Diksmuidestraat 68
KORTRIJK : Kasteelkaai 1
MOUSCRON : Rue du Midi 61
OOSTENDE : Witte Nonnenstraat 11
ROESELARE : Jan Mahieustraat 49

Wanneer de passende arbeidskracht aanwezig is, komt het contact door tussenkomst van deze openbare instelling vrij gemakkelijk en vlug tot stand, dank zij de uitgebreide organisatie van deze Gewestelijke Bureau's, welke terloops gezegd, de werkgevers volledig kunnen ontlasten van tijdrovende opzoekingen naar arbeidskrachten en van de zeer vele beslommeringen in dit verband.

J. DECLERCQ

Direkteur
Gewestelijk Bureau Kortrijk
Rijksdienst
voor Arbeidsvoorziening

De Overheid, bekommerd met de sociaal-ekonomische noodwendigheden, heeft zich niet beperkt tot deze activiteit. Alhoewel de grote bezorgdheid blijft om langs het technisch onderwijs de jongeren doelmatig voor te bereiden tot het bedrijfsleven — en men weet in welke sterke mate België deze vorm van opleiding heeft uitgebouwd en er de vruchten van draagt — moet toegegeven dat nog in zeer vele gevallen de nodige kwalifikatie ontbreekt bij volwassenen, hetzij door het ondoordacht opnemen van ongeschoolde arbeid in de jeugd, hetzij door wijziging in de technieken, hetzij door het wegvallen van werkmogelijkheden. De maatregelen die de overheid nam om daaraan te verhelpen zijn uiterst belangrijk. Het zijn deze welke we zo bevattelijk mogelijk wensden te belichten. In zeer vele gevallen is het immers gebleken dat de geïnteresseerden er van onkundig zijn.

1. De versnelde beroepsopleiding voor volwassenen en de herscholing van werklozen.

Zowel de werknemer in loondienst als de zelfstandige en de werkloze kunnen opgenomen worden in centra welke een versnelde beroepsopleiding mogelijk maken.

In principe moeten de betrokkenen minstens 21 jaar oud zijn en minstens 2 jaar beroepsarbeid kunnen rechtvaardigen gedu-

*Herscholingscentrum
Rijksdienst
voor
Arbeidsvoorziening*



rende de 3 jaar voorafgaand aan de aanvraag. Uitzondering kan gemaakt worden voor personen die ten minste 18 jaar zijn en nog niet 21 jaar hebben bereikt, indien ze gedurende ten minste 12 maanden hebben gewerkt of gedurende ten minste 12 maanden zijn ingeschreven als werkzoekende. Men merke op dat, ten einde niet te schaden aan de normale voorbereiding van technisch of vakonderwijs, geen uitzondering kan gemaakt worden voor leeftijden van minder dan 18 jaar.

Drie soorten centra voor kollektieve opleiding komen in aanmerking, namelijk deze opgericht door de Rijksdienst; deze welke in samenwerking met de Rijksdienst worden opgericht door de ondernemingen, groeperingen van ondernemingen, openbare besturen of openbare of private verenigingen; deze welke erkend worden door de Rijksdienst en opgericht op initiatief van ondernemingen, van groeperingen van ondernemingen, of van openbare of private verenigingen.

De centra opgericht door de Rijksdienst worden totaal gefinancierd door deze laatste. De tweede soort vereist een overeenkomst tussen de Rijksdienst en de betrokken ondernemingen, waarbij de verdeling van de kosten wordt bepaald. Aangaande de derde soort, namelijk de erkende centra, worden subsidies toegekend door de Rijksdienst.

Het blijft wel verstaan dat enkel centra voor versnelde opleiding kunnen opgericht

worden zo de toestand van de arbeidsmarkt het vereist en dit wil zeggen, dat duidelijk bewezen wordt dat een tekort aan arbeidskrachten bestaat voor de groep of de groepen van beroepen welke men beoogt te onderwijzen.

Noodzakelijkerwijze grijpt een ernstige selectie plaats van de aanvragers, ten einde met het maximum van zekerheid uit te maken of de kandidaten lichamelijk en geestelijk geschikt zijn het gewenste beroep te verwerven.

De voordelen zijn buitengewoon gunstig. Een vergoeding gelijkwaardig aan het paritair vastgesteld loon is voorzien. Zij mag evenwel niet hoger zijn dan 25,30 F per uur.

Daarenboven wordt een premie verleend schommelend tussen 900 en 1.800 F naar gelang de duur van de leertijd.

Een tweede premie van 500 F wordt gegeven, nadat gebleken is dat de opleiding slaagde, door het bewijs te leveren dat de kandidaat 6 maanden werkte in het nieuw beroep.

Het gedeelte der reiskosten, dat hoger is dan de kosten van een dagelijkse reis van 20 km heen en 20 km terug, wordt terugbetaald.

Verblijfsvergoedingen van 110 F per dag zijn voorzien voor langdurige afwezigheden.

De betrokkenen blijven in regel voor de toepassing van de sociale wetgeving.

Niet enkel zijn de bestaansmogelijkheden op korte termijn verzekerd, doch eveneens

op lange termijn dank zij de verwerving van een geschoold beroep, dat een ernstige premie betekent voor de toekomst.

2. De individuele herscholing of heraanpassing.

Deze interessante vorm van heropleiding gebeurt rechtstreeks bij de werkgever, zodat de belanghebbende geplaatst wordt in de sfeer van het nieuwe werkhuis waar hij een ander beroep aanleert of zich laat heraanpassen in een vak dat zich wijzigde of dat hij onvoldoende machtig was.

Alleen vergoede werklozen komen in aanmerking. Zij blijven gedurende de stage beschouwd als werklozen en derhalve in regel met de maatschappelijke zekerheid, zonder dat de werkgever stortingen moet verrichten.

De voordelen zijn eveneens niet te onderschatten. Vermits de uitkering van de werkloosheidsvergoedingen wordt behouden en een premie wordt toegekend door de patroon, die de betrokkene beloont naargelang van zijn vorderingen. Werkgever en stagiaire weten bij voorbaat dat de aanwerving verzekerd is.

De verplaatsingskosten zijn ten laste van de Rijksdienst.

3. De financiële tegemoetkoming in het loon en de sociale lasten van de moeilijk te plaatsen werklozen.

Enkel de vergoede werklozen, die sinds een geruime tijd uitkeringen genoten en welke derhalve moeilijk aan werk kunnen geraken ten gevolge van hun leeftijd of lichamelijke handicap, of geestelijke onvolwaardigheid, komen in aanmerking.

Door de invoering van de gesubsidieerde plaatsing, wordt voor de oudere of gehandicapte werknemer het middel aan de hand gedaan om over voldoende tijd te beschikken ten einde zich aan zijn nieuwe activiteit aan te passen zonder dat er voor de werkgever een ernstig nadeel uit volgt. Men mag verhoppen dat in talrijke gevallen de werknemer zich in zijn beroep zal ingewerkt hebben op het ogenblik dat de gesubsidieerde tewerkstelling ophoudt en dat de werkgever meteen een niet gerechtvaardigde vooringenomenheid tegenover dergelijke mensen zal hebben laten varen. De subsidie is vastgesteld op 20 % voor de eerste zes maanden, op 15 % voor ieder van de drie volgende maanden, en op 10 % voor

de laatste drie maanden, en berekend op de minimaal geldende lonen en op de sociale lasten.

Het is wel verstaan dat ieder geval afzonderlijk dient onderzocht om de duur van de tussenkomst niet willekeurig te bepalen, want het gaat er niet om goedkopere arbeidskrachten te bezorgen, doch om de plaatsing van interessante werkkrachten te bevorderen.

4. De tegemoetkoming in de verandering van verblijfplaats der werklozen.

Men beoogt de lange dagelijkse en soms kostelijke verplaatsingen te beperken aan de werklozen, en de loontrekkenden en zelfstandigen die chronisch lijden aan ondertewerkstelling en die zouden kunnen verblijf kiezen in ontwikkelingsgebieden.

Komen in aanmerking de onvrijwillig werklozen die ten minste 18 jaar oud zijn en sedert minimum één maand als werkzoekende zijn ingeschreven.

Worden gelijkgesteld met onvrijwillig werklozen, werknemers of zelfstandigen die kennelijk en bij voortdurend in een toestand van ondertewerkstelling verkeren en die minstens één jaar bij de Rijksdienst zijn ingeschreven als werkzoekende voor een betrekking met volledige taak.

Als criterium van afstand wordt minstens 30 km vooropgezet die de betrokkenen moeten afleggen, of die meer dan 12 uur per dag van huis moeten zijn, ofwel die vervoerkosten moeten maken welke dagelijks 20 F hoger zijn dan die welke zij geregeld maakten vóór dat zij werkloos werden. De terugbetaalbare kosten van nieuwe installatie omvatten de reiskosten en de verhuizingskosten van de werklozen en de personen ten laste.

5. De tegemoetkoming in het loon van werknemers getroffen door overschakeling van hun onderneming.

De rekonversie van bepaalde ondernemingen kan een noodzakelijkheid zijn met het oog op verhoging van de produktie of de overschakeling van hun produktieprogramma.

De gevolgen hebben dikwijls een terugslag op de werknemers die tijdelijk of definitief werkloos gesteld worden.

De tegemoetkoming bedoelt de handhaving van 90 % van het bruto-loon en de voordelen welke met dit doel verband houden.



Er kan in algemene zin enkel sprake zijn van een subsidiëring voor de werkgever zo de overschakeling een bewezen noodzaak is welke een terugslag heeft op de tewerkstellingscapaciteit welke, na afloop van de periode van rekonversie, geheel of gedeeltelijk moet kunnen hersteld worden.

6. De tegemoetkoming in de uitgaven inherent aan de selectie, de beroepsopleiding of de nieuwe installatie van het personeel met het oog op de oprichting, de uitbreiding of de overschakeling van de ondernemingen.

Deze zeer belangrijke beschikkingen zijn van aard om de arbeidsmarkt te beïnvloeden in onze provincie, die een industriële expansie ondergaat.

De werkgever die er wenst van te genieten moet vooraf een ontwerp doen geworden aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, waaruit de gegrondheid van de vraag moet blijken. De inlichtingen die hij moet verstrekken zijn vervat in het K.B. 24-3-61, art. 1.

Op advies van het Beheerskomitee van de Rijksdienst, kan de Minister dit Komitee machtigen een overeenkomst te sluiten met de werkgever. Het bedrag en de duur worden aldus bepaald voor de tegemoetkomingen in het loon en de sociale lasten van het personeel gelast met de opleiding alsook van de werknemers die opgeleid worden.

Er zij opgemerkt dat in de onderneming centra voor versnelde opleiding kunnen opgericht worden zoals hoger beschreven

onder 1, en dat tegemoetkomingen in de kosten voor verandering van verblijfplaats zijn voorzien.

* * *

Door deze maatregelen, waarvan sommige reeds lang hun bruikbaarheid hebben bewezen (zie 1 en 2), door de nieuwe en vooral de vernieuwde beschikkingen van recente datum, wordt het mogelijk in ruime mate bij te dragen tot de verhoging van ons arbeidspotentieel waaraan we tegenwoordig ongetwijfeld behoefte hebben.

Dank zij ook de wetten van 17-7-59 en 18-7-59 (zie West-Vlaanderen Werkt - 1e jaargang - nr. 2 - blz. 46) ter bevordering van de economische expansie en ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden, alsmede de fiscale wetten ter begunstiging van de economische activiteit (zie 1e jaargang nr. 3 en 2e jaargang nrs. 1 en 3), is het werkelijk mogelijk tastbare resultaten te bereiken.

Wij kunnen niet genoeg aandringen opdat werkgevers en werknemers zich niet afzijdig zouden houden van deze gunstige hulpmiddelen.

Verwijzingen naar het Belgisch Staatsblad :

- I. 28-3-61 - K.B. 24-3-61.
- II. 25 en 26-6-45 - B.R. 26-5-45.
- III. 1-3-61 - K.B. 25-2-61
- IV. 23-3-61 - K.B. 20-3-61
- V. 23-3-61 - K.B. 20-3-61
- VI. 28-3-61 - K.B. 24-3-61

Drinkwater

Op hoeven zonder waterleiding onder druk wordt het dagelijkse waterverbruik op nauwelijks tien liter per persoon geschat, terwijl het op een bedrijf met distributie honderd liter bedraagt.

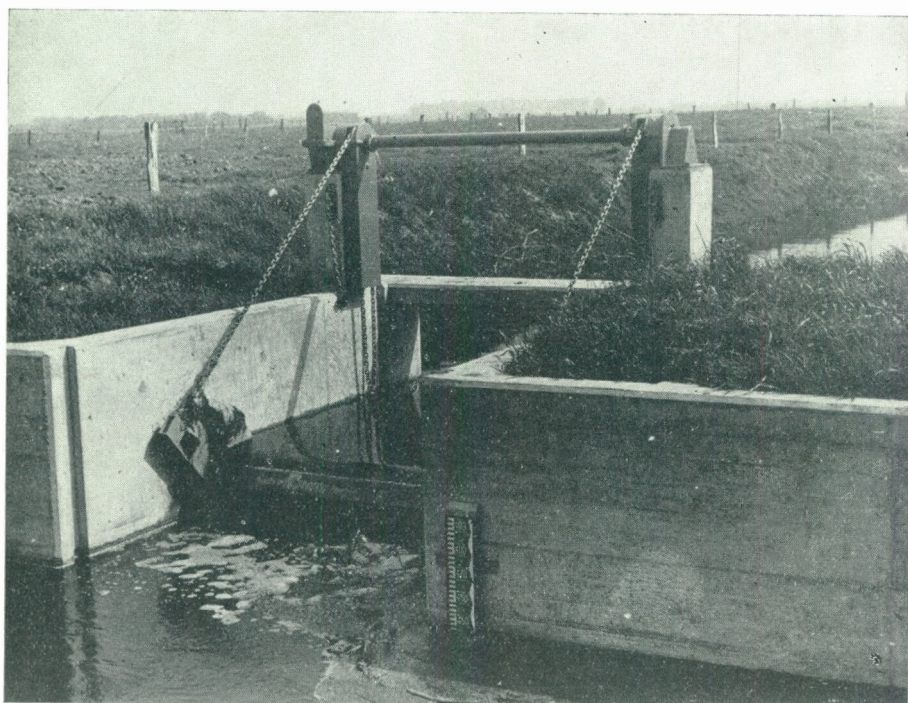
In de meeste gevallen is een waterleiding nog niet aangelegd, hetzij wegens de hoge prijs van het water van de maatschappijen, hetzij wegens het ontbreken van een permanente grondwatervoorraad.

Zuiver water betekent niet alleen hygiëne en comfort, maar voor de landbouw is het tevens een belangrijke produktiefaktor. Het gemiddeld dagelijks verbruik op de hoeve wordt door tabel 1 geïllustreerd.

Tabel 1

Gemiddeld dagelijks waterverbruik (in liter) op een hoeve :	
per persoon	100
paard	50
rund	60
varken	15
100 stuks pluimvee	20
melkbewerking per liter (afkoelen, enz.)	4

Voor de ganse landbouw in West-Vlaanderen kan de drinkwaterbehoefte worden geraamd op 50.000 m³ per dag, hetzij dagelijks 1,6 m³ per bedrijf, d.i. 8 maal meer dan het gemiddelde verbruik in een stadswoning met vier personen.



BETUWE, Nederland. — Geprefabriceerde stuwen met schuifdeur, valdeur of schofbalken, dragen bij tot een goede waterbeheersing.

voor de Westvlaamse Landbouw

Dr. W. DE BREUCK

Laboratorium voor
Fysische Aardrijkskunde
Universiteit Gent

DRINKWATERBEVOORRADING DOOR OPENBARE INSTELLINGEN

De drinkwatermaatschappijen voeren grote waterhoeveelheden aan. De Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Waterleiding (T.M.V.W.) levert water uit de krijtformaties in Henegouwen en uit de Ardennen. Enkele gemeenten aan de westkust worden bedeed met duinwater door de Interkommunale Watermaatschappij van Veurne-Ambacht (I.W.V.A.). De Nationale Maatschappij der Waterleidingen (N.M.D.W.) betreft water uit de kolenkalk in Henegouwen. Enkele gemeenten, zoals Ieper en Wenduine, hebben een eigen winning.

Veel gemeenten aarzelen voor de grote investeringskosten die gepaard gaan met de aanleg van een openbare leiding, niettegenstaande de ruime Rijks- en provinciale toelagen. Op het einde van 1960 waren slechts 110 gemeenten, op een totaal van 253, aangesloten.

In deze gemeenten is daarenboven slechts een gering aantal landbouwbedrijven aan het openbaar net verbonden (tabel 2).

Tabel 2 (*)

Aansluitingen bij openbare instellingen	Huis-aansluitingen	Aangesloten landbouwers	Aantal landbouwers in de aangesloten gemeenten
Regie van Moeskroen	9.772	46	121
Regie van Ieper	4.204	5	100
Regie van Wenduine	815	2	20
Regie van Heist	2.890	11	42
Regie van Knokke	5.000	10	77
I.W.V.A.	7.430	17	319
T.M.V.W.	36.669	187	1.957
N.M.D.W.	69.786	999	6.480
Totaal	136.566	1.277	9.116

Het is niet mogelijk het openbaar net, in de nabije toekomst, over de ganse Provincie uit te breiden, zonder enorme bedragen te besteden. Eerder moet het probleem zo worden opgevat, dat openbare distributie bij voorkeur wordt aangelegd daar waar het dringend nodig is, terwijl in de andere gebieden de plaatselijke reserven worden aangewend.

PLAATSELIJKE RESERVEN

Hieronder verstaan we het regenwater, het oppervlaktewater en het grondwater.

Het **regenwater** wordt opgevangen op de daken, vanwaar het langs de dakgoot naar een reservoir wordt afgeleid. De kwaliteit laat dikwijls te wensen over wegens de bezoedeling in goten en leidingen.

(*) Volgens gegevens op het einde van 1957.

Een gedeelte van de neerslag vloeit oppervlakkig af en verzamelt zich in afvoergeulen en waterlopen, die een hydrografisch net vormen.

Het **oppervlaktewater** in rivieren, kanalen en grachten is soms zo sterk bezoedeld, dat het voor de watervoorziening niet in aanmerking komt. Daarenboven is de voorraad aan sterke peilschommelingen onderhevig. In jaren met zeer droge zomers, zoals 1947, 1949 en 1959, heeft de waterschaarste zelfs catastrofale afmetingen aangenomen. De veestapel leed grote verliezen en sommige gemeenten waren verplicht van kilometers ver water aan te brengen.

Een ander gevaar schuilt in de verzilting van sommige waterlopen, die met de zee in verbinding staan. Het zoute zeewater vindt zijn weg langs de lozingspunten en langs de ondergrond (zoute kwelwerking) naar de grachten. Deze verzilting maakt jaarlijks talrijke slachtoffers onder het vee.

Een ander gedeelte van de neerslag, de zgn. nuttige neerslag, komt in de grond terecht en draagt bij tot de **grondwater-voorraad**, waarvan het voorkomen en de omvang nauw samenhangt met de aard van de bodem. Wanneer de bodem een zekere vochtigheidsgraad (veldcapaciteit) bereikt heeft perkoleert het water vertikaal door tot het een weinig doorlatende laag, b.v. een kleilaag, ontmoet. Het water wordt erdoor tegengehouden en vormt de (**freatische**) grondwatertafel. Wanneer een freatische laag verdwijnt onder een weinig doorlatende laag, dan kan het water onder druk komen te staan en vormt een **artesische** waterlaag. Bij het doorboren van de afsluitende laag stijgt het water in de boorput en spuit soms op.

Van alle plaatselijke reserven is de freatische waterlaag, door haar ondiep voorkomen (0-30 m) en haar permanent karakter nagenoeg de enige bron die in aanmerking komt voor de bevoorrading van de landbouwbedrijven.

Aan de hand van boorarchieven, geologische en pedologische kaarten, werd een kaart van de freatische watervoorraden in West-Vlaanderen opgemaakt. Twee grote hydrologische gebieden, de Kustvlakte en Binnen-Vlaanderen, tekenen zich af. In deze beide gebieden kunnen verschillende streken, voor wat hun waterhuishouding betreft, worden onderscheiden.

De kustvlakte

De **duinstreek** houdt een grote watervoorraad in. Op enkele plaatsen hebben zelfs drinkwatermaatschappijen en sommige gemeenten pompinstallaties gebouwd.

In de **polders** blijft het goede drinkwater meestal beperkt tot de zandige hoogten, kreekruggen genaamd. Het grondwater in de laaggelegen poelgronden is meestal brak of venig en niet te gebruiken als drinkwater (daringsap). Meestal wordt dan ook oppervlaktewater gebruikt.

Ten westen van Bredene moet men ten minste 120 m klei doorboren om de eerste artesische laag aan te treffen. Ter hoogte van Blankenberge bereikt men het eerste artesische water op 65 m diepte en te Westkapelle liggen vier artesische lagen, resp. op 50 m, 90 m, 250 m en 400 m diepte. De diepe lagen bevatten dikwijls een zeer hoog zoutgehalte.

Binnen-Vlaanderen

In het gebied **ten noorden** van de lijn Jabbeke - Zedelgem - Waardamme - Hertsberge treft men op enkele meters diepte een permanente grondwatertafel aan. Het water is, behoudens zijn tamelijk hoog ijzergehalte, van goede kwaliteit. Het veen in de bovenste lagen maakt het water op geringe diepte soms onbruikbaar.

Te Brugge ontmoet een diepe boring drie artesische lagen (op 40 m, 195 m en 300 m).

In het **centrale** gebied ten zuiden van de bovengenoemde lijn zijn de heuvels weinig waterhoudend, in tegenstelling met de waterrijke dalen. Op de heuvels volstaat dikwijls een boring van een twintigtal meters om water te bereiken. Een dik kleipakket (150 m) bedekt de eerste artesische laag.

Het **Ieperse** is de waterarme streek van West-Vlaanderen. Op de Ieperse klei ligt slechts een dunne zandige laag. Het weinige water dat hierin tijdelijk wordt vastgehouden is onvoldoende om als reserve te dienen voor regenarme perioden. Alleen langs waterlopen en in de met zand opgevulde geulen wordt water in beperkte hoeveelheid aangetroffen. Buiten deze zgn. anders moeten de bewoners regenwater opvangen tijdens regenrijke perioden en met water uit grachten en beken het vee drenken. De stad Ieper betreft sinds eeuwen water uit

HOOGSTADE.

Windasinrichting op een waterput.



de vijvers van Dikkebus en Zillebeke, die zich gevormd hebben achter een dam. Te leper moet men ongeveer 100 m boren om de eerste artesische laag te bereiken.

De **hoogte van Bellegem** is eveneens waterarm. Plaatselijk vormen zich in de valleitjes kleine voorraden. Soms treft men kleine bronniveaus aan.

In de **Leie- en Mandelvlakte** leveren ondiepe putten het water voor huishoudelijk gebruik. Bij het aanleggen van een waterleiding blijkt de voorraad echter soms ontoereikend. De hoeven in de Scheldevallei bevinden zich in gelijkaardige omstandigheden. Gevaar schuilt echter in het feit dat de industrieën en roterijen door het pompen

van grote hoeveelheden de kleine putten droogtrekken.

Uit een gedetailleerd onderzoek (*) aangaande de hydrologische toestand en de mogelijkheden in de verschillende gebieden is gebleken dat, naast de 4.000 hoeven met waterleiding, 12.000 bedrijven door de openbare waterdiensten dienen bevoorrad, terwijl 13.000 hoeven ter plaatse het nodige water kunnen winnen.

(*) Zie naar: *De drinkwatervoorziening van de landbouwbedrijven in West-Vlaanderen*. J. DE PAEPE & W. DE BRELUCK. Monografie West-Vlaanderen, 1958.

WATERLEIDING OP DE HOEVE

Het water van de plaatselijke reserves wordt gewonnen in pomp- en boorputten. Voor pomputten (0-10 m) gebruikt men thans meestal betonringen, waarbij die met grote diameter de voorkeur verdienen om het toezanden te voorkomen. Boorputten worden gemaakt wanneer het water dieper dan 10 m zit. Voor alle watervangen dient echter een beschermgordel, die afhangt van de aard van de bodem (enkele meters tot 25 m) te worden voorzien. Binnen deze zone moeten alle stapelplaatsen van meststoffen, fytofarmaceutische produkten, silo-voeders, afvalwaterputten, minerale oliën e.d. geweerd worden.

Voor een waterbedelingsnet op een landbouwbedrijf moet echter het water onder druk van ten minste 1,7 kg/cm² worden gebracht. De maatschappijen voeren het water onder druk aan. Private woningen gebruiken nu meestal een hydrofoorgroep, bestaande uit een elektrisch aangedreven waterpomp, een luchtdrukkel en een drukschakelaar. Het pompdebiet schommelt tussen 1,5 en 2,5 m³/h. Het water kost ongeveer 4,5 F/m³.

Voor de leidingen zelf worden nog steeds veel gegalvaniseerde buizen gebruikt, alhoewel polythyleenbuizen meer en meer worden aangewend. Deze laatste bieden tal van voordelen t.o.v. de metalen leidingen. Ze zijn gemakkelijk aan te leggen, ze korroderen niet, zij vriezen niet stuk en zijn daarenboven 40 % goedkoper. Tot de moderne uitrusting van de hoeve behoren de automatische drinkbakken voor melkvee, varkens en kippen. Automatische weidepompen geplaatst op pomp- of boorputten vormen de oplossing voor afgelegen weiland.

PLAN VOOR VERBETERING VAN DE DRINKWATERVOORZIENING

In de kustvlakte

Voor de polders in het algemeen is een plan voor drinkwatervoorziening uit te werken met water uit de duinen en uit plaatselijk aan te leggen vijvers en eventueel met water, dat uit het binnenland wordt aangevoerd.

Bij het pompen in de duinen moet erover gewaakt worden dat er niet meer water onttrokken wordt dan er in terecht komt om zoute kwel te voorkomen. Men kan door

kunstmatige infiltratie van gezuiverd afvalwater de voorraad aanvullen en vergroten.

Voor de op de kreekruggen gevestigde hoeven verdient het aanbeveling in plaats van één enkele pomput, verscheidene vergaarbakken met grote diameter te steken, ten einde het kreekrugreservoir niet plaatselijk droog te pompen.

Voor de landbouwbedrijven buiten de kreekruggen is een onmiddellijke aansluiting aan het openbaar drinkwaternet gewenst. Ondertussen moet de landbouwer zich behelpen door het regenwater, dat wordt opgevangen op alle daken, in reservoirs, waarvan het aantal afhangt van de grootte van het bedrijf, op te slaan. Goten en leidingen dienen regelmatig gereinigd. Een filtersysteem kan worden ingeschakeld.

Polderweiden lijden aan een kronisch drinkwatertekort omdat het waterbeheersingswerk eenzijdig op ontwatering afgestemd is. Hiervoor dient een stuwensysteem uitgewerkt, waardoor het mogelijk wordt een zeker peil in de sloten te handhaven. In de polderweiden zijn automatische drinkbakken te gebruiken indien de landbouwer over water onder druk beschikt.

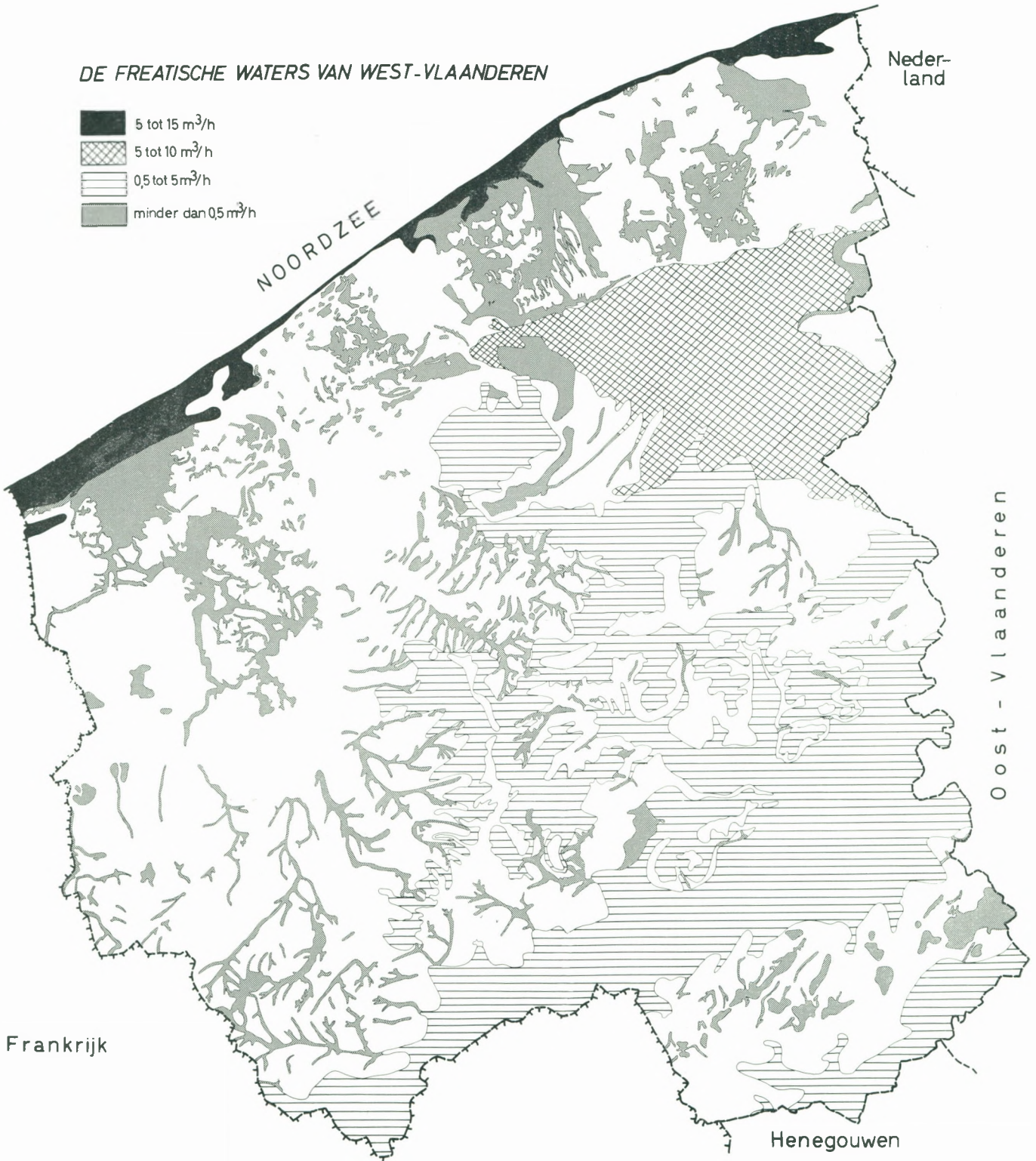
De oprichting van stations voor het zuiveren van het afvalwater van de kustgemeenten moet worden bespoedigd. De landbouwers zelf moeten zorgen dat het drinkwater niet bezoedeld wordt door mest, minerale oliën e.a.

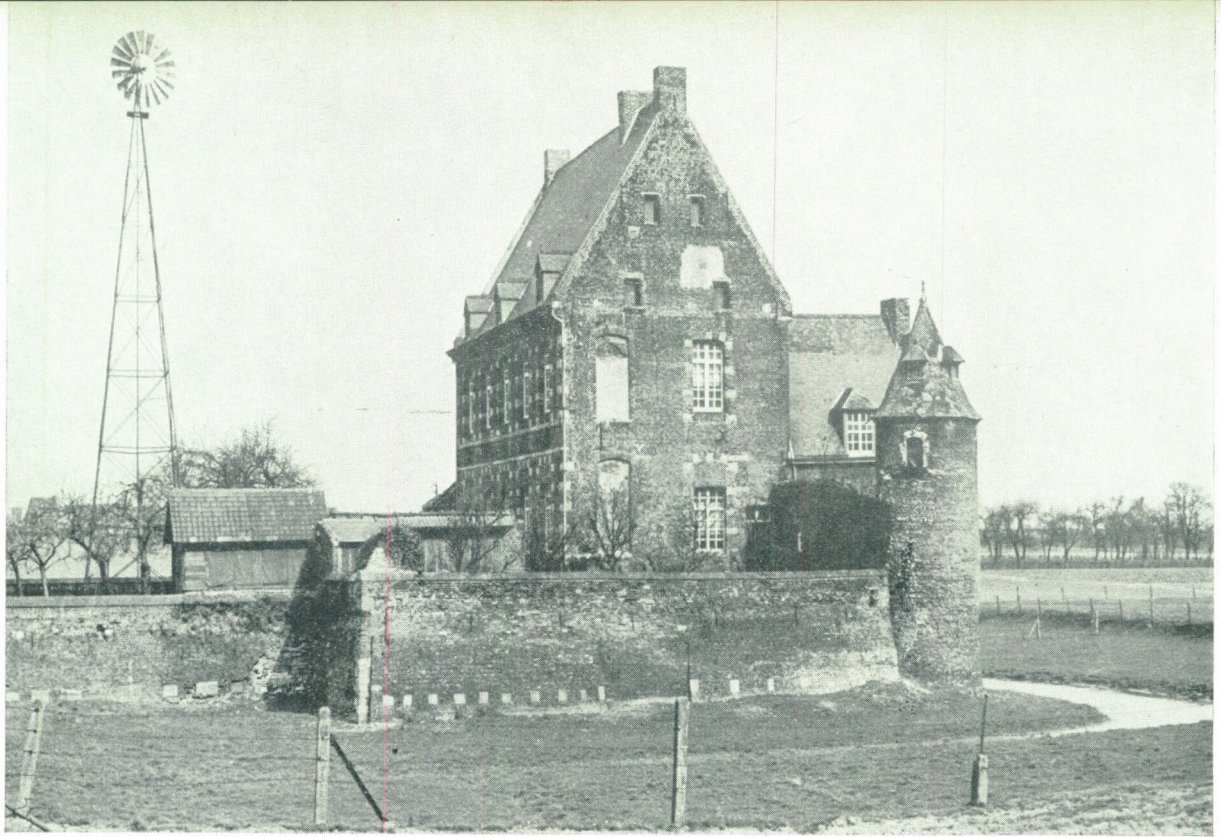
De aanvoer uit de Dammevaart, het kanaal Oostende-Brugge en de IJzer wordt meestal bemoeilijkt door de slechte staat van de grachten. Om te verhinderen dat het vee de gracht oevers vernielt moeten afsluitingen worden opgericht.

In Binnen-Vlaanderen

De bezoedeling van rivieren en beken, buiten de polders en het bekken van de IJzer, is algemeen, waardoor het water ervan het ganse jaar onbruikbaar en zelfs schadelijk is voor het vee. De pomputten moeten ten minste een tiental meters van de beekoevers verwijderd blijven, opdat het water de nodige zuivering zou ondergaan. Desnoods wordt een filtersysteem geplaatst. Het gebeurt wel dat in sommige gevallen de waterputten droogvallen ten gevolge van watergebrek in de rivier. Het ware wenselijk dat maatregelen worden getroffen om een bepaald peil in alle waterlopen te behouden.

DE FREATISCHE WATERS VAN WEST-VLAANDEREN





MOESKROEN. — Door de wind aangedreven waterpomp.

In het noordelijke en centrale gebied, waar meestal voldoende water aanwezig is, kunnen alle landbouwbedrijven een autonome waterleiding met hydrofoorgroep aanleggen. In gebieden met veenondergrond en op de heuveltoppen moet worden overgegaan tot het boren van filterputten. Voor het vee in het weiland is de installatie van automatische weidepompen op pomputten en kleine boorputten aangewezen.

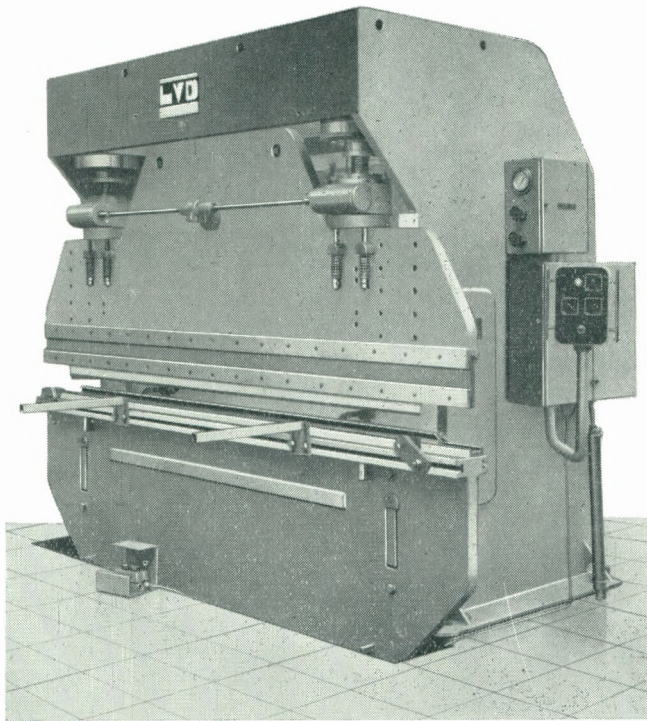
In het Leie- en het Scheldebekken is het oppervlaktewater niet te gebruiken als drinkwater. Het aanwenden van technische en juridische middelen om de verontreiniging van de waterlopen in deze gewesten te voorkomen is dringend nodig. Bijna alle bedrijven kunnen een leiding met hydrofoor aangesloten op pomp- en boorputten aanleggen. Weidepompen op pomputten zijn in de beekvalleien de enige doelmatige oplossing. Om te voorkomen dat de private putten worden drooggetrokken door industrieën, moet de wetgeving inzake het boren van putten voor niet-huishoudelijk gebruik strenger worden toegepast. De waterbeheersing, de waterbevoorrading en de zelfreiniging van het water zullen aanmerkelijk verbeteren door de bouw van een stuwensysteem op vele beken in deze gebieden.

Voor de waterarme gebieden, zoals het Ieperse, de hoogte van Bellegem en het plateau van Izenberge, moet het openbaar

waterleidingsnet zo spoedig mogelijk worden uitgebreid naar alle bedrijven. In afwachting moeten de landbouwers regenwater en oppervlaktewater opslaan in grote reservoirs met filtreerinrichting. Enige bedrijven kunnen water opvangen van bron-niveaus. De bouw van een stuwensysteem op alle beken is het enige afdoende middel om de waterbevoorrading van het grazend vee te verzekeren. Sommige weiden zijn na aanleg van de waterleiding vanuit de hoeve te bevoorraden.

BESLUIT

Ongeveer 4.000 landbouwbedrijven hebben thans een waterleiding. Voor 12.000 andere vertegenwoordigt onmiddellijke aansluiting aan het openbaar net de enige duurzame oplossing. Indien men dat wil verwezenlijken in een tienjarenplan, dan moet de Staat jaarlijks een subsidie van 23.000.000 F en de Provincie een toelage van 3.450.000 F voorzien. De grondwatervoorraad laat 13.000 boerderijen toe in hun eigen behoeften te voorzien. De autonome leidingen zouden echter op gelijke voet moeten worden gesteld met openbare netten, waardoor de tussenkomst van overheidswege wordt verdubbeld en uitgebreid. Het ware tevens gewent dat een kosteloze controle wordt uitgeoefend op het drinkwater van de private winningen, zowel voor mens als voor dier.



AFKANTPERS 125 T

Hydraulische persen

- DIEPTREKPERSEN 50 TOT 800 TON
- AFKANTPERSEN 50 TOT 600 TON
- RICHT- & BUIGPERSEN 50 TOT 400 TON
- SCHAREN 5 mm × 20 mm
- PERSEN TOT 2.000 TON

L. V. D.

Nijverheidslaan 2 GULLEGEM

Tel. (056) 425.81 - 82



(Foto L. van Paridon)

Een studie van de sociaal-ekonomische problematiek van Menen wordt beheerst door de specifieke ligging van de stad aan de Belgisch-Franse grens en door zijn ontwikkeling in relatie met de groei van het Noordfranse industriekompleks.

Menen heeft zijn ontwikkeling als bevolkingscentrum te danken aan de aantrekkingskracht van de werkgelegenheid in Noord-Frankrijk op een tijdstip dat de Westvlaamse ekonomie een periode van diepe verkommering doormaakte. De industriële omwenteling van het begin van de 19^e eeuw vond in West-Vlaanderen geen aangrijpingspunten (grondstoffen, steenkolen) doch leidde integendeel tot een verpulvering van de bestaande huisnijverheid. De aanvankelijke definitieve emigratie van Westvlaamse arbeidskrachten naar Noord-Frankrijk werd op het einde van de 19^e eeuw omgezet in een trek naar de grensgemeenten. Aldus ontstonden langs de Belgisch-Franse staatsgrens in een boog van Herzeeuw tot Ploegsteert een reeks typische grensarbeidersgemeenten waar het aksent viel op de woonfunctie voor arbeiders die in de industrie van Noord-Frankrijk hun bestaan vonden. Als gevolg van de traditioneel protektionistisch gerichte ekonomische politiek van Frankrijk is de staatsgrens een ekonomische grens geworden en heeft de normaal te verwachten interpenetratie van ekonomische bedrijvigheden nooit plaats gevonden. De excentrische ligging van dit gebied ten aanzien van de industriële zwaartepunten in België verhinderde de inschakeling in de eigen ekonomie.

Tegen deze achtergronden moet de gehele evolutie van de sociaal-ekonomische structuur van Menen geprojekteerd worden.

MENEN

Ekonomie van

DEMOGRAFISCHE EVOLUTIE VAN MENEN

De groei van de bevolking was te Menen uitzonderlijk hoog voor de eeuwwisseling. Het bevolkingscijfer steeg van 11.749 eenheden in 1880 tot 19.312 in 1900, d.i. met 64,4 % ; in het Rijk beliep tussen dezelfde data de toename 21,2 % en in West-Vlaanderen 16,4 %. Na de eeuwwisseling daarentegen steeg de bevolking te Menen nog met amper 14,5 % (tot 22.125 in 1960) tegenover een toename van 37,1 % in het Rijk en 32,3 % in West-Vlaanderen.

De buitengewoon snelle groei tijdens de periode 1880-1900 dankte Menen aan een belangrijk inwijkingsoverschot dat tijdens de periode 1891-1900 tot gemiddeld 428 eenheden per jaar opliep.

De inwijking was het gevolg van de aantrekkingskracht van de industriecentra Rijssel, Tourcoing en Roubaix welke in die jaren in volle expansie waren ; tekort aan arbeidskrachten in Noord-Frankrijk ging samen met een acuut gebrek aan werkgelegenheid in West-Vlaanderen zelf. Talrijke redenen hebben de omzetting van de

**Streken, Steden
en Gemeenten
in beweging**

JULIAAN THEYS

Wetenschappelijk Medewerker W.E.S.

een grensstad

definitieve emigratie naar een trek naar de grensgemeenten in de hand gewerkt. Belangrijk was vooral het van kracht worden van de Franse wet van 1889 die de militaire dienst verplichtend stelde voor jonge genaturaliseerde Belgen op een ogenblik dat in België nog geen militieplicht bestond. Bovendien bood vestiging in een grensgemeente de mogelijkheid de hoge lonen in Frankrijk te combineren met de lage levensduurte in het eigen land. Ook de faktor gehechtheid aan eigen streek en taal evenals problemen inzake huisvesting waren niet zonder betekenis.

Tijdens de boomperiode van de jaren twintig bevestigde Noord-Frankrijk opnieuw

In 1960 gaf het stadsbestuur van Menen opdracht aan het Westvlaams Economisch Studiebureau om een analyse te maken van de economische structuur en mogelijkheden van Menen.

Eind 1960 werd een voorlopig rapport ingediend; inmiddels werden enquêtes gehouden bij de industrie, handel en grensarbeiders.

Op 21 september 1961 werd door het W.E.S. een voorlichtingsvergadering gegeven te Menen. Het eindrapport, samen met de aanbevelingen, zal op eind 1961 neergelegd worden.

Bijgaand artikel geeft een korte ontleding van de economische structuur van Menen; de gegevens werden met de toestemming van de opdrachtgever geput uit de studie van het W.E.S.

« Au repos de la douane ».
(Foto L. van Paridon)



zijn behoefte aan arbeidskrachten en kende Menen opnieuw een vrij belangrijk immigratiesaldo (circa 230 per jaar). Tijdens de jongste naoorlogse periode leidde de beperking van de grensarbeid tot een negatief migratiesaldo. Tijdens de textielcrisis in Noord-Frankrijk in 1953 en 1954 beliep het uitwijkingsoverschot te Menen respectievelijk 138 en 211 eenheden. Het zijn voornamelijk de jonge leeftijdsklassen die het sterkst in deze beweging worden betrokken. Na 1947 groeide de bevolking te Menen nog met nauwelijks 94 eenheden.

De ontleding van de leeftijdsopbouw duidt op een veroudering van de Menense bevolking, als gevolg van een zeer laag geboortencijfer (circa 16 per duizend inwoners) en het emigratieoverschot van jongeren.

Een raming van de bevolkingsevolutie, gegrond op de voorbije ontwikkeling, wijst op een vrij geringe toename; in de eerstkomende 15 jaar zou de bevolking van Menen slechts toenemen met 766 eenheden of 3,5 %. Het aantal buiten de beroepsleeftijd getreden personen zal echter stijgen van 3.290 eenheden tot 4.284, dit is van 15,2 % van de totale bevolking tot 19,1 %. De groep jongeren (minder dan 15 jaar) zal aangroeien van 4.669 tot 4.977 of met 6,6 %, terwijl de potentieel actieve bevolking zal verminderen van 13.704 tot 13.168 of met 3,9 %.

AKTIEVE BEVOLKING

Op 31 december 1947 telde Menen een economisch actieve bevolking van 10.172 personen of 46,2 % van de totale bevolking (West-Vlaanderen 39,5 %, het Rijk 40,9 %). Deze zeer hoge aktiviteitskwote vindt haar grondslag in een vrij aanzienlijke vrouwelijke tewerkstelling (grensarbeid) en in het hoge aandeel van de leeftijdsgroep van 15 tot 65 jaar in de totale bevolking.

Het karakter van woongemeente van grensarbeiders komt tot uiting in het hoge aandeel van de werklieden: 66,6 % te Menen tegenover 53,7 % in West-Vlaanderen en 51,9 % in het Rijk. Samengaand met de hoge verhouding werklieden valt een zeer sterke bezetting op van de sekundaire sektor: 68,3 % te Menen tegenover 48,8 % in het Rijk; de dominerende bedrijfstak is de textielnijverheid met 35,2 % van de totale actieve bevolking.

DE EKONOMISCHE AKTIVITEITEN TE MENEN

In de diverse economische aktiviteiten te Menen zelf werden op eind 1947 5.737 personen tewerkgesteld, d.i. 56,4 % van de actieve bevolking.

Opvallend is het lage aandeel van de werklieden in de plaatselijke tewerkstelling, nl. 45 % te Menen tegenover 54 % in West-Vlaanderen en 52 % in het Rijk. Het ontbreken van industriële ondernemingen van enige omvang en het belang van de handelssector verklaren dit verschijnsel.

Landbouw

Te Menen zijn thans nog 1.130 ha kultuurbodan aanwezig; het aandeel in de totale oppervlakte bedraagt te Menen 68,8 % tegenover 79,5 % in de provincie West-Vlaanderen en 59,8 % in het Rijk.

De landbouw neemt een zeer bescheiden plaats in in de economische aktiviteiten te Menen. De basisstructuur neemt echter doorgaans gunstige verhoudingen aan ten aanzien van de Westvlaamse normen. De

N. V.
Westvlaamsche
Betonwerkerij

73, ST.-PIETERSKAAI
BRUGGE

Tel.: 312.71 - 312.72

Betonprodukten voor

BOUW &
WEGENISWERKEN

35.000 Westvlaamse arbeiders « pendelen » dagelijks over de grens.

(Cliché Westtoerisme)



versplintering van de gronden in een groot aantal kleinbedrijven noch de versnippering van de percelen zijn er even ver gevorderd als in West-Vlaanderen; de kansen tot rationalisatie van de bedrijven zijn dan ook groter dan op vele plaatsen in de provincie.

Het teeltpatroon wijst op een relatief belangrijk aandeel van de nijverheidsgewassen.

De tewerkstelling in de landbouw is uiterst beperkt, mede door een vrij gevorderde mechanisering van de activiteiten. In mei 1960 bedroeg de tewerkstelling 241 eenheden (bestendig tewerkgestelden, inbegrepen bedrijfshoofden en gezinsleden).

Nijverheid

De overgang van het ambachtelijk bedrijf naar de fabrieksmatige verwerking is voor Meneen niet gunstig gebleken.

De vorming van typische grensarbeidersgemeenten heeft de industriële ontwikkeling van de Belgische grensstreek geremd. De Noordfranse industrie, die destijds op een belangrijke voorsprong kon bogen, heeft door de mededinging op het vlak van de lonen de industrievestiging zeer bemoeilijkt.

Het grootste aantal van de bedrijven te Meneen is niet of nauwelijks de ambachtelijke sfeer ontgroeid. Het grootste bedrijf op heden telt circa 120 tewerkgestelden (produktie van pigmenten). Een metaalbedrijf, met voorheen circa 250 tewerkgestelden, heeft in 1958 de bedrijvigheid gestaakt; het werd overgenomen door een nieuwe maatschappij welke thans reeds opnieuw 63 arbeidskrachten telt.

De groei van de industriële tewerkstelling was in de jongste jaren zeer miniem; tussen 1947 en 1960 steeg de arbeidsbezetting van 1.911 eenheden tot 1.986 eenheden of met 3,9%. In West-Vlaanderen bedroeg de groei 27,8% en in het Rijk 12,2%. Per 1.000 inwoners stelt Meneen 90 personen tewerk in de plaatselijke industrie; in West-Vlaanderen bedraagt dit verhoudingscijfer 130 en in het Rijk 139.

In termen van tewerkstelling domineert op heden de textielnijverheid met een aandeel van 18%; daarna volgen het bouwbedrijf (17,5%), de metaalnijverheid (14,1%), de houtnijverheid (13,1%) en de chemische nijverheid (9,5%).

Groeiende bedrijfstakken zijn de houtnijverheid en de kledingsindustrie en in mindere mate de machinekonstruktie, de scheikundige nijverheid en de textielnijverheid. Bedrijfstakken als de drankbereiding en de voedingswarenbereiding zijn haast volledig tot verval geraakt.

Handel en diensten

De tertiaire sektor heeft zich ontwikkeld in functie van de plaatselijke bevolking en de prijzensituatie van België tegenover Frankrijk.

Op eind 1947 telde Meneen 1.064 eigenlijke verkoopinrichtingen. Tekenend is het gering aandeel van de verkoopinrichtingen met bezoldigd personeel, nl. 5,8% tegenover 7% in het Rijk, en de geringe gemiddelde personeelsbezetting (3,4 personen tegenover 5,2). De alleenstaande handelaars zijn daar-

entegen sterk vertegenwoordigd, nl. 45 per duizend inwoners tegenover 42 in West-Vlaanderen en 34 in het Rijk. In de kleinhandel bestaat duidelijk een overbezetting.

De groei van de bezoldigde tewerkstelling in de handelssector verloopt te Menen tegen een trager tempo dan in West-Vlaanderen en het Rijk; tussen 1947 en 1960 bedroeg de toename in de eigenlijke verkoopinrichtingen te Menen 28 %, in West-Vlaanderen 44,4 % en in het Rijk 58,8 %.

De verzorgende funktie van Menen is niet sterk ontwikkeld. De Frans-Belgische grens knut de centrumfunctie af in het zuiden; de oostelijk aangrenzende gemeenten liggen binnen de invloedssfeer van Kortrijk of hebben een eigen kwasi self-sufficiënte tertiaire sektor uitgebouwd (cfr. Wevelgem). In noordelijke en westelijke richting laat zich de invloed van Roeselare en Ieper merken; Wervik leidt tot op zekere hoogte een eigen bestaan. Enkel Geluwe valt binnen het eigenlijke invloedsveld van Menen.

ARBEIDSMIGRATIES EN WERKLOOSHEID

Op 31 december 1947 waren 5.212 personen, d.i. 51,2 % van de actieve bevolking, op tewerkstelling buiten Menen aangewezen. Nagenoeg 2/3 van deze woonforensen werkten in Frankrijk. Binnen het eigen land ging de grootste aantrekkingskracht uit van de stad Kortrijk (415 arbeidskrachten).

Tegenover een uitgaande pendel van 5.212 personen stond slechts een ingaande pendel van 878 personen, d.i. een verhouding van 6 tot 1. Het rekruteringsveld beperkte zich in feite tot de aanpalende gemeenten.

Het negatief pendelsaldo beliep aldus 4.334 eenheden of 42,6 % van de actieve bevolking.

Menen telde in de naoorlogse periode regelmatig 3.500 à 4.000 grensarbeiders; ongeveer 3/4 behoren tot de beroepsgroep textiel. Een enquête onder de grensarbeiders wees uit dat overwegend de geringe werkgelegenheidskansen in eigen streek ten grondslag lagen aan de overgang naar grensarbeid; eenmaal de stap gezet wordt de traditievorming echter van belang.

Het fenomeen van de grensarbeid impliceert tal van gevolgen die voor de economie van

de grenszone niet onvoorwaardelijk gunstig kunnen genoemd worden.

Noord-Frankrijk wentelt zijn friktionele en conjuncturele werkloosheid af op de grensgemeenten. In tijden van hoogconjunctuur wordt in onbeperkte mate geput in het arbeidsreservoir en wordt de arbeidsbevoorrading van de in de grensstreek gevestigde bedrijven in gevaar gebracht. In tijden van recessie wordt deze arbeidskracht terug afgestoten. Aldus is een vlottende massa ontstaan die de rol vervult van bouche-trou. Naast het probleem van deze vlottende massa stelt zich echter voor de toekomst het vraagstuk van de werkgelegenheid voor de eigenlijke grensarbeiders. Door de rationalisatie van de Noordfranse textielindustrie en de demografische druk in Noord-Frankrijk wordt het volume van de grensarbeid bedreigd. Zelfs indien de verwachtingen van een verminderde behoefte aan vreemde arbeidskrachten vanwege de Noordfranse industrie niet zouden bewaarheid worden, moet nog het streven naar inschakeling in de eigen arbeidsmarkt niet worden afgewezen. De grensarbeid betekent immers in se een relatieve verarming van de regionale economie en beperkt de bestedingsmogelijkheden. Door de grensarbeid wordt de plaatselijke arbeidskracht niet volledig gevaloriseerd; vooral de scholingsgraad en de inschakeling van intellectuele krachten is er gering.

* * *

Het bevorderen van de ontwikkeling van de bewoning en economie van Menen is een komplekse opdracht. Teneinde het vraagstuk beter te kunnen benaderen werd in het rapport van het W.E.S. een analyse gemaakt van de omliggende gewesten wederzijds de Belgisch-Franse grens. Thans reeds komt duidelijk tot uiting dat de contactpunten tussen Menen en Noord-Frankrijk aan het verschuiven zijn. De aanbevelingen zullen dan ook in grote mate op dit specifieke grensprobleem georiënteerd worden.

Zonder op de konklusies van het rapport te willen vooruitlopen, kan nu echter reeds gezegd worden dat een versteviging van de plaatselijke economie en een betere oriëntatie op het Kortrijkse gewest is. Menen heeft daarenboven een rol te vervullen tegenover de aangrenzende grensarbeidersgemeenten en dit niet enkel als verzorgingskern, maar eveneens als tewerkstellingscentrum en cultureel steunpunt.

SPECTRUM

van de

Westvlaamse EKONOMIE

TEXTIEL

De textielactiviteit bleef niettegenstaande de traditionele seizoeninzinking juni-juli, op een hoger niveau dan de voorgaande jaren. Nochtans vertoonde de seizoenherneming die daarop volgde geen grote elasticiteit zodat het best mogelijk is dat, vertrekkende van een hoger niveau, de activiteit van de herfst en de winter niet het peil van verleden jaar zal overschrijden. Er is een zekere aarzeling ontstaan. De toestand is overigens nogal uiteenlopend volgens de textielbranches.

De activiteit blijft stijgend in de sectoren die in hoofdzaak hun afzet vinden in de Europese Economische Gemeenschap zoals épinglé en fluweel, wol en matrastijk. Sommige bedrijven in deze sektor hebben een tekort aan geschoolde arbeidskrachten. Voor het eerst sedert de tienjarige groeiperiode der épinglé-bedrijven stelt men een zekere concentratie vast. Een aantal kleine bedrijven die voorheen voor eigen rekening werkten, zijn de rangen der loonwevers gaan vervoegen.

Er is een zwakkere activiteit en vooral een zwakker perspectief in bepaalde sectoren die hun hoofdzakelijke afzet vinden in gebieden **buiten** de Europese Economische Gemeenschap.

Dit is het geval in de sectoren der **woltapijten** waar nochtans de leveringen werden versneld omwille van de bedreiging der verhoogde rechten in de V. S. Dit is vooral opvallend voor de maanden juni, juli, augustus. Er werd dit jaar geen seizoeninzinking vastgesteld en men voerde voor 383 miljoen uit tegenover 385 miljoen in 1960.

Maar de verzwakking blijkt vooral in de sektor der

katoentapijten. De oorzaken zijn enerzijds conjunctureel; verzaadiging van de markten van het nabije Oosten en Australië en anderzijds structureel door de concurrentie van de tapijten « tafted » vooral in de Verenigde Staten.

Onze produktie van **meubelstof**, die in grote mate op de Verenigde Staten is gericht, ondergaat een toenemende concurrentie van Spanje, die ons vooral verdringt op gebied van doobyweefsels, waardoor werkloosheid is ontstaan in enkele Westvlaamse bedrijven. Hetzelfde verschijnsel doet zich voor op gebied van ligzeteldoek.

De sektor der **vlasweefsels** vertoont duidelijke kenmerken van herstel, maar zal vermoedelijk slechts de cijfers van 1960 evenaren tijdens de tweede helft van het jaar. Maar dat is een hele stap vooruit, want tijdens de eerste helft van het jaar was de uitvoer teruggevallen van 259 miljoen tot 232 miljoen; voor de maanden juli en augustus bedraagt de uitvoer in 1961 echter reeds 81,7 miljoen tegen 81.5 miljoen in 1960.

Deze teruggang was uitsluitend te wijten aan de zwakke conjunctuur in de Verenigde Staten die thans is omgeslagen. De uitvoer naar West-Europa, vooral naar Duitsland, is toegenomen alsook naar de Scandinavische landen. Ook de verkoop op de binnenlandse markt evolueert gunstig.

Op het plan van de internationale handelsbetrekkingen is weinig gunstig nieuws te melden.

Een definitieve beslissing inzake de verhoogde invoerrechten van woltapijten in de Verenigde Staten is nog niet genomen. Er werd enkel tijd gewonnen omdat President KENNEDY het geval voor nader onderzoek terug naar de Tariefkommissie heeft ver-

zonden. De bijkomende vraag die werd gesteld is echter pertinent en laat goede hoop. In hoeverre is de teruggang van Wilton tapijten in de Verenigde Staten te wijten aan de toegenomen produktie van « tafted » tapijten?

De toetreding van Griekenland tot de E.E.G. zal anderzijds in de eerste jaren geen merkelijke uitbreiding van de uitvoermogelijkheden bieden.

In de ongunstige richting vallen te vermelden: de verhoging der rechten op textielgoederen in Venezuela en het wereldtextielplan KENNEDY, verder uitgewerkt in de konferentie van Genève die een plan op korte termijn voor geleidelijke verruiming van de textielinvoer uit de minder ontwikkelde landen voorziet.

Moest daarbij nog komen een niet-onbelangrijke textielinvoer uit de landen van Oost-Europa door een verruimde toepassing van ruil-operaties met deze gebieden, dan kan de binnenlandse textielmarkt worden gestoord, vooral echter in de niet-gespecialiseerde textielproduktie.

A. Dequae.

LANDBOUW

Dat de weersomstandigheden een belangrijke rol spelen bij het landbouwproduktieproces kwam dit jaar opnieuw duidelijk tot uiting. De regenrijke herfst en winter hebben de teeltverhoudingen gevoelig in de war gebracht. Op de zwaardere bodemtypes en vooral in de Polders was het uitvoeren van winterbezaaiingen onmogelijk. Een aanzienlijke inkrimping van het wintertarweareaal is een gevolg van deze toestand.

De aanhoudende vochtigheid en het uitblijven van vorst van enige betekenis was daarbij erg nadelig voor de bodemstructuur. Dit schaadde niet alleen aan de groei van de gezaaide wintergranen doch verplichtte tevens de boer de zomergraangewassen in ongunstige voorwaarden te zaaien.

De wintertarwebezaaiingen die niet konden uitgevoerd worden, werden naargelang de streek, vervangen door zomertarwe of door zomergerst. De hoge heffing bij invoer van gerst, toegepast in het kader van de valorisatiepolitiek van de voedergranen en het tijdig bekend maken van de kwaliteitspremie verleend voor de brouwerijgerst die bij keuring te velde en op partij aan zekere normen voldoet en in de mouterij wordt verwerkt, hebben er eveneens in ruime mate toe bijgedragen om het zomergerstareaal uit te breiden.

De ongunstige groeivoorwaarden in het jeugd stadium van de graangewassen hebben vanzelfsprekend hun weerslag gehad op de produktie. De graanopbrengst lag op de meeste percelen aanzienlijk beneden het gemiddelde. Bij de zomergerst werd de lagere produktie echter in zekere mate gekompenseerd door een behoorlijke verkoopprijs. De verkoopprijzen van de gerst evolueerden zodanig dat de Regering het nodig oordeelde het bedrag van de invoerheffing op gerst te verminderen.

De erwten verbouwd om droog geoogst te worden leverden een normale produktie. De markt is echter uiterst zwak gestemd en de verkoopprijs is om dezelfde reden laag. De prijs van de droge erwten wordt in hoofdzaak bepaald door de exportmogelijkheden. Deze laatste zijn de jongste tijd aanzienlijk verminderd.

De vroege en half-vroege aardappelen kenden een vrij vlotte afzet. De export naar Engeland was belangrijk. Voor de half-late en voor de late aardappelen verminderde de uitvoer en daalden de prijzen gevoelig. Dit is een eerder normaal seizoenverschijnsel en bij gebeurlijke uitvoer zullen de prijzen wellicht opnieuw stijgen.

De vlasteeltpremie heeft de verwachte uitbreiding van het vlasareaal niet tot gevolg gehad. De lage verkoopprijzen van het vlas tijdens de laatste jaren liggen hieraan ten grondslag. Niettegenstaande de teeltinkrimping zal de omvang van de strovlasoogst niet geringer zijn dan vorig jaar. De groeite 1961 is goed. De vlasoogst is van goede tot zeer goede hoedanigheid. Het vlas kon aan vrij behoorlijke prijzen geplaatst worden.

De grauwe schimmel heeft dit jaar in de tabakteelt minder schade aangericht dan aanvankelijk gevreesd werd. De planters hebben de raadgevingen inzake de preventieve bestrijding van deze ziekte stipt gevolgd waardoor de oogst kon worden gevrijwaard. Uit vrees voor het opnieuw optreden van de grauwe schimmel werd het tabakareaal gevoelig ingekrompen.

De hopoogst 1961 is gekenmerkt door een lage produktie van behoorlijke hoedanigheid. De hopprijzen waren in het begin van het seizoen steeds zeer laag. Geleidelijk werden hogere prijzen genoteerd. Wegens de lage hopprijzen die tijdens de laatste jaren werden toegepast, werd een groot deel van de hopoogst vóór de oogst verkocht tegen prijzen beneden de kostprijs. De thans genoteerde hopprijzen mogen dan ook in geen geval als een gemiddelde aangezien worden.

De extensieve groenten die in West-Vlaanderen een bestendige uitbreiding kennen waren in 1961 zeer interessant voor de producent. De oogst wordt vrij vlot en aan interessante prijzen afgezet.

Ook het fruit kon tegen goede prijzen verkocht worden. De oogst was echter minder omvangrijk.

Inzake dierlijke produktie dient gewezen op de sterke prijsdaling die zich in de varkens- en in de pluimveesektor heeft voorgedaan. De varkensprijzen daalden met ruim een derde tegenover enkele maanden geleden, terwijl ook de eieren en de mestkuikens aan zeer lage prijzen moeten afgezet worden. Deze evolutie is voor West-Vlaanderen erg nadelig wegens de grote belangrijkheid van beide exploitatietakken op de meeste kleine en middelgrote bedrijven in onze Provincie. Het ziet er nog niet naar uit dat in een nabije toekomst een gunstige kentering zal komen in deze toestand.

L. Bockstaele.

VLASVEZEL

Het oogsten van de groeite 1961 gebeurde in normale weersomstandigheden. De kwaliteit van het strovlas is nagenoeg algemeen goed en het vezelgehalte is zeer bevredigend. Het oogstgewicht ligt enigszins beneden de verwachtingen maar moet toch als een goed gemiddelde genoteerd worden.

Men voorzag een vermindering van de met vlas bezaaide oppervlakte waarbij men zich vooral steunde op een eerder passieve houding van vele vlassers ten overstaan van het afsluiten van teeltkontrakten. In het plaatselijke landbouwersmilieu was men eerder de mening toegedaan dat het vlasareaal zich op het peil van het vorig jaar zou handhaven.

De door ons Nationaal Instituut voor de Statistiek gepubliceerde cijfers der landbouw telling van 15 mei 1961 bevestigden zowel de vooruitzichten van onze vlassers als de zienswijze van de landbouwers van ons gewest. Het Belgisch vlasareaal is met ruim 10 t.h. verminderd ten overstaan van het vorig jaar (26.643 ha tegenover 29.672 in 1960), terwijl de uitzaai in onze provincie zich heeft weten te handhaven (11.023 ha tegenover 11.102 in 1960).

De Belgische aanbrengst van 30.000 ha, zoals voorzien in het verdrag van Napels, werd niet bereikt, niettegenstaande door de regering een vlasteeltpremie van 1.250 F per hectare werd toegekend. Het zijn de Waalse provincies die een gevoelige teruggang ondergaan, wellicht tengevolge het verzekerd hoger rendement der graangewassen en de beperkte financiële mogelijkheden van de vlassers die tot een verminderde activiteit inzake het onderschrijven van teeltkontrakten hebben aanleiding gegeven.

Het verminderd vlasareaal komt nu tot uiting onder de vorm van een gespannen toestand op de strovlasmarkt. De vlasoogst is nagenoeg totaal verkocht terwijl de vlassers hun herbevoorrading niet voor het volle pond hebben kunnen vastleggen. De prijzen van het strovlas vertonen een stijgingstendens ter-

wijl de afgewerkte vlasvezels een zwakke stemming kennen met voor de gewone en goede kwaliteiten een op daling gerichte prijsvorming. De Belgische vlasvezelbereiding komt zodoende eens te meer in een benarde positie met aan de basis te dure grondstoffen en bij de afzet neerwaarts gedrukte prijzen onder de invloed van de buitenlandse concurrentie. Laatstgenoemde handicap werd door een nieuw besluit van de Franse regering nog toegespitst.

Volgens een publikatie in de « Journal Officiel » van 7 oktober worden de Franse subsidies aan de vlasteelt en aan het dauwrotten verdubbeld en de produktiepremie aan de Franse vlasvezelbereider wordt van 9,7 t.h. op de verkoopprijs, op 11 t.h. gebracht. Daarmede ondergaat de Franse voorsprong een aanzienlijke verhoging. De Franse landbouwer die zijn strovlas voor export verkoopt ontvangt geen subsidies en eist zodoende een hogere verkoopprijs wanneer hij tegenover een Belgische vlasser staat. De Franse vlasser beschikt over meer koopkracht dank zij de belangrijke produktietoeslag waarover hij beschikt en hij drijft de strovlasprizen op buiten het bereik van zijn Belgische concurrenten. Het Frans exportkontingent kan zodoende slechts voor een gedeelte door onze vlassers aangekocht worden. Onze zuiderburen benutten deze toestand om uitbreiding te geven aan hun activiteit. Er worden met in gunst-

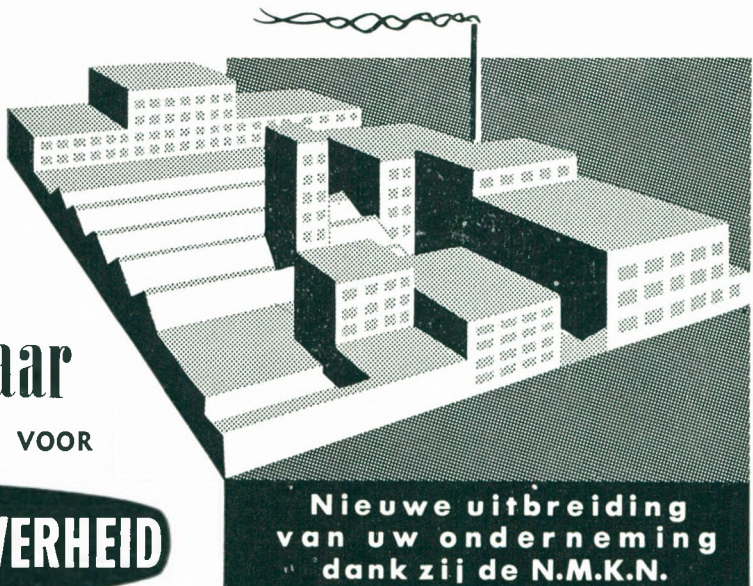
**Uitrusten
Bouwen
Moderniseren
Uw bedrijfskapitaal
aanvullen**

stelt een financieringsprobleem voor U

industrieel, handelaar

DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR

KREDIET AAN DE NIJVERHEID



**Nieuwe uitbreiding
van uw onderneming
dank zij de N.M.K.N.**

- zal U de best passende oplossing voor uw eigen geval bezorgen
- Kredieten op halflange en lange termijn
 - Voordeel van de speciale wetten (wetten v. 24.5.59, 17.7.59, 18.7.59)

De termijnrekeningen en rekeningen met opzegging

van 3 maand, 6 maand, enz..., de hoogste rentevoeten, geven U de mogelijkheid uw tijdelijk beschikbare gelden te doen renderen.

Algehele veiligheid - Voordelig rendement - Vrij van mobiliënbelasting - Zonder kosten

REGIONALE ZETEL VOOR OOST- EN WEST-VLAANDEREN

GENT : Bisdomein 5, tel. 25.51.95 & 83

KORTRIJK : iedere maandagnamiddag ten kantore van de Nationale Bank van België te Kortrijk, Doornikstr. 38
BRUGGE : elke eerste en derde donderdagnamiddag van de maand, ten kantore van de Nationale Bank van België te Brugge, St.-Jansstraat 11

voorwaarden toegekende kredieten nieuwe vlasserijen opgericht. De Franse vlasvezelbereiding neemt uitbreiding, zij verkoopt haar produktieoverschotten op onze vlasvezelmarkt dank zij onze vrije invoer.

Het traditioneel verweerwapen van onze vlassers welke erin bestond de kwaliteit van de afgewerkte spinbare vezels hoger op te voeren heeft zijn betekenis verloren. De vraag op de vlasvezelmarkt is gekoncentreerd op de lage kwaliteiten die zodoende een vaste prijsvorming kennen terwijl de fijne soepele vezels geen voldoende afzet meer hebben om aan lonende prijzen te kunnen verkocht worden.

De verschuiving van de vlasindustrie naar Frankrijk wordt met meer kracht doorgezet.

De Belgische vlassers doen beroep op de regering opdat door het toekennen van een verhoogde teelt-premie de achterstand op het stuk van een door de Franse subsidiëring te sterk vervalst concurrentievermogen, gedeeltelijk zou goedgeemaakt worden.

A. Delbeke.

VISSERIJ

Van de « zes » tot meer.

Het is in het Belgisch visserijbedrijf reeds voldoende bekend dat Groot-Brittannië en Denemarken hun aanvraag tot lid van de Europese Economische Gemeenschap hebben ingediend. Tussen hoop en vrees verwacht men dat ook nog andere landen — en dan wordt in de visserij in de eerste plaats Noorwegen bedoeld — dit voorbeeld zullen volgen.

Hoe de onderhandelingen over dit lidmaatschap zullen verlopen en welke resultaten er konkreet voor de visserij zullen uit voortvloeien zijn open vragen; in afwachting kan wel een licht geworpen worden op de betekenis van de visserij van Groot-Brittannië en Denemarken.

Groot-Brittannië en Denemarken mogen als « grote » visserijnaties bestempeld worden: eerstgenoemd land eerder uit kwantitatief oogpunt en laatstgenoemd land meer uit kwalitatief standpunt.

De aanvoer in Groot-Brittannië, die de jongste jaren praktisch konstant gebleven is, belooft ongeveer 825 miljoen kg voor een waarde van ca 53 miljoen pond.

Grosso modo bestaat de Britse aanvoer naar hoeveelheid voor ca 80 % uit bodemvis (w.v. ca 45 % kabeljauw), voor 15 % uit pelagische vis (w.v. 85 % haring) en voor ca 5 % uit schaal- en weekdieren.

Voor deze aanvoer zorgen ca 7.800 vaartuigen. Zij bevissen de kustwateren, de Noordzee, de Ierse Zee, het Kanaal van Bristol, de wateren gelegen bij de Feroes, Rockall, het westen van Schotland en West- en Zuid-Ierland, alsook de afgelegen wateren aan het Bereneiland, Spitsbergen, Groenland, IJsland, Labrador, New Foundland, de Noorse kust, enz.

Voor de bevoorrading van de binnenlandse markt moet Groot-Brittannië nog aanzienlijke hoeveelheden vis importeren. In 1960 bedroeg de invoer 192,9 miljoen kg voor een waarde van 47,9 miljoen £. De invoer omvat hoofdzakelijk verse of bevroren bodemvis, kabeljauw, schol en schelvis (voornamelijk uit Noorwegen, Denemarken, de Ierse Republiek en Nederland), conserven (vnl. uit Japan) en verse of bevroren haring (vnl. uit Noorwegen).

De Britse uitvoer van visprodukten neemt — met uitzondering van haring — geen belangrijke plaats

in het visserijbedrijf in. In 1960 beliep de export 45,9 miljoen kg voor een waarde van 6,3 miljoen £. Het exportpakket bestaat in hoofdzaak uit bewerkte haring en verse of bevroren vis.

* * *

In Denemarken heeft zich de visserij in de jongste decennia sterk ontwikkeld. In 1938 werd een aanvoer van ongeveer 90 miljoen kg genoteerd, terwijl in 1960 dit cijfer reeds tot ca 570 miljoen kg was opgelopen. Alhoewel deze toename in hoofdzaak te wijten is aan de grote ontwikkeling van de industriële visserij, is de visserij voor menselijke konsumptie eveneens in betekenis toegenomen.

De Denen oefenen de visserij veelal dicht bij de kust uit: de Noordzee, het Skagerak en het Kattegat leveren ca 85 t.h. van de totale aanvoer. Hierdoor bestaat het vangapparaat voor een belangrijk deel uit kleine eenheden, waarvan een groot deel zelfs niet met motoren is uitgerust. In 1960 telde de Deense vloot 8.291 motorvaartuigen en 5.707 vaartuigen zonder motor. Slechts 136 eenheden hadden een tonnemaat van meer dan 50 B. T.

De aanvoer omvat in hoofdzaak haring, kabeljauw en schol. Er dient evenwel opgemerkt te worden dat slechts een gering percentage (ca 15 %) van de aanvoer van haring voor menselijke konsumptiedoel-einden wordt aangewend.

De uitvoer van visserijprodukten is voor de Deense visserij van zeer grote betekenis. In 1960 werd 229,1 miljoen kg geëxporteerd voor een waarde van 421,7 miljoen D. kr. De export bestaat hoofdzakelijk uit verse en bevroren vis, vismeel en visolie. De belangrijkste afnemers zijn West-Duitsland (haring en makreel), Groot-Brittannië (platte vis), de U.S.A. en Nederland.

De invoer van visserijprodukten beliep in 1960 99,7 miljoen kg voor een waarde van 100 miljoen D. Kr. Het grootste deel bestaat evenwel uit door Zweedse vaartuigen rechtstreeks aangevoerde haring. Verder wordt vooral invoer genoteerd uit Noorwegen.

* * *

Deze gegevens over de Britse en Deense visserij zijn summier. Een nadere ontleding van de structuur en problematiek van deze visserijen moet voor de komende maanden een klaarder licht werpen op de mogelijkheden en moeilijkheden van het Belgisch visserijbedrijf.

P. Hovart.

URGENTIEPROGRAMMA HAVEN ZEEBRUGGE IN UITVOERING

Het geschikt maken van de haven van Zeebrugge voor vaartuigen met grote tonnemaat zal in twee fazen geschieden.

De eerste schijf zal binnen afzienbare tijd zijn afgewerkt; de toegang tot de getijdhaven in de binnenrede wordt op dat ogenblik gewaarborgd aan reuzeschepen met 50.000 ton draagvermogen. Daarop aansluitend wordt dan het aanpassen van een gedeelte van het Boudewijnkanaal en de achterhaven voor mamoeiteenheden voorzien; in deze fase, waarover Brussel nog moet beslissen, wordt o.a. het bouwen van een nieuwe zeeluis gepland ter hoogte van het Sas van Heist.

Omvangrijke waterbouwkundige werken zijn thans aan gang zowel in de buiten- als in de binnenrede.

Ze zullen het binnenlopen van de Sinclair-superpetroleumboten mogelijk maken vanaf april 1962.

De Pas van 't Zand, het vaarwater dat de drukke scheepvaartweg Wielingen met Zeebrugge verbindt, wordt uitgediept op het peil 8,50 meter onder het laagwaterniveau. Deze baggerwerken worden uitgevoerd door de zuiger Vlaanderen I en de zopas uit Nigeria teruggekeerde sleepzuigerhopper Vlaanderen XII.

In de binnenrede wordt op drie fronten tegelijk aangetreden: havendam, ooster- en westerschiereiland. Het minst spektakulair zijn de omvormings- en uitbreidingswerken die werden verwezenlijkt in het zeestation dat nu klaar staat om de machtigste pasgagiersschepen te behandelen. Op de toren van dit maritiem station glinsteren twaalf gouden sterren op een blauw veld: Zeebrugge, Eurohaven! Het oostelijk schiereiland wordt aan zijn oostzijde ingedijkt door de N.V. Hanssens uit Brugge die op 15 februari 1960 van wal stak en tegen volgende zomer hoopt haar toegewezen taak tot een goed einde te brengen. Bedoelde indijking bestaat in hoofdzaak uit het aanleggen van een strekdam gegrondvest op stevige funderingen. Het ganse geval heeft een waarde van ongeveer 180 miljoen frank.

Achter deze dijk wordt door de cutterzuiger Vlaanderen XIV baggerspecie opgespoten langs een persleiding die vanuit het Prins Albertdok vertrekt. De aldus opgehoogde terreinen komen later ter beschikking van de industrie.

Binnenkort wordt aan de westkant van de oostbank een strook afgegraven door de zuigpersbaggermachine Vlaanderen IX. Via een andere persleiding wordt dit materiaal dan naar Heist afgevoerd om er in zee te worden gestort.

Het meest omvangrijk zijn ongetwijfeld de werken die aan het westerschiereiland worden uitgevoerd. De heraanbesteding voor het bouwen van 600 meter kaaimuur aan de westkant ervan zal plaats hebben op 30 november e.k. Dit werk heeft een waarde van om en nabij de 200 miljoen. Even zeevaarts van het treinveerdok is de emmerbaggermolen Volkracht III met haar satellieten, de onderlossers Vlaanderen V en Vlaanderen VI druk doende om de voorlopige bedding klaar te maken waar straks de Sinclair-tankers moeten meren. Deze «put» zal een lengte van 265 meter hebben bij een breedte op de bodem van 62 meter, terwijl zal worden gebaggerd op het peil - 11,50.

Een extra-hinderpaal betekent hier echter het wrak van de in 1918 tijdens de beroemde Zeebrugge-aktie van de Britse Navy gezonken kruiser Thetis, één der drie blokschepen die, volgeladen met cement, het uitvaren moesten beletten aan de Duitse U-boten gebaseerd te Brugge. Bergingsvaartuigen met krachtige hefwerktuigen werden ter plaatse ingezet om deze hindernis weg te ruimen.

De omvang der diverse baggerwerken te Zeebrugge blijkt uit de waarde van het materiaal dat er wordt gebruikt en bij benadering op meer dan 250 miljoen frank wordt geschat.

Hoe belangrijk de thans in uitvoering zijnde werken ook mogen lijken, het staat vast dat deze inspanning van overheidswege slechts een eerste stap is op het pad dat aan Zeebrugge de plaats moet geven die haar rechtmatig toekomt. Het is vanzelfsprekend dat dit eerste begin moet worden gevolgd door de verdere onontbeerlijke aanpassingen om aan de industrie — met buitenlands of eigen kapitaal — de nodige faciliteiten te bieden die over haar inplanting kan beslissen.

E. Lepeer.

DE SPREIDING DER WESTVLAAMSE BEVOLKING NAAR HET BELANG DER GEMEENTELIJKE KERNEN

In nr. 3, jaargang 3, van «West-Vlaanderen Werkt» is onder bovenstaande titel een tabel gepubliceerd waarin men lezen kan dat de groep gemeenten waarvan het bevolkingscijfer begrepen is tussen 17.500 en 27.500 inwoners, gedaald is van 47.334 inwoners in 1930 tot 40.259 inwoners in 1960.

Op vraag van een lezer laten we hier volgende verduidelijking volgen:

	1930	1960
Roeselare	26.850
Menen	20.484	22.125
Ieper	18.134
	47.334	40.259

Ieper is opgeklimmen in de groep 17.500-27.500. Roeselare heeft de groep verlaten en is opgeklimmen in de groep: meer dan 35.000 inwoners.

W.E.S.

WESTVLAAMSE ONTPLOOIING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Tussen 22 september en 20 oktober 1961 werden door het Westvlaams Economisch Studiebureau in de provincie West-Vlaanderen acht voorlichtingsvergaderingen inzake ruimtelijke ordening gehouden, namelijk in Veurne, Brugge, Oostende, Roeselare, Kortrijk, Ieper, Tielt, Diksmuide.

Deze vergaderingen gingen door op initiatief van de Heer Gouverneur, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, voorzitter van de Westvlaamse Economische Raad.

Te Brugge werd de vergadering voorgezeten door de Heer Gouverneur, terwijl in de overige steden, een lid van de Bestendige Deputatie het voorzitterschap waarnam. Gemiddeld waren telkens 200 personen per vergadering aanwezig. Er was vooral belangstelling van overheidszijde (leden van kamer en senaat, provincieraad, gemeenteraden) maar ook talrijke belangstellenden kwamen uit middens van werkgevers, werknemers, middenstand, gerecht, administratie, evenals uit de kulturele organismen.

De voorlichtingsavonden verliepen telkens volgens een vast scenario:

- de inleiding van de voorzitter over de expansie van West-Vlaanderen
- drie korte voordrachten, toegelicht met kleuren-dia's, respectievelijk door de Heer Ir. J.M.L. Demeyere, burgerlijk bouwkundig ingenieur, en hoofd van de afdeling streekplanning bij het Westvlaams Economisch Studiebureau; de Heer O. Vanneste, directeur van het W.E.S.; de Heer P. Devos, architect-urbanist, eveneens aan het W.E.S. verbonden.

De drie voordrachten waren geaxeerd, de eerste op de demografische ontwikkeling en de demografische kenmerken, de tweede op het bereikte ontwikkelingspeil in het behandelde gewest en op de wisselwerking tussen economische en demografische verschijnselen, de derde op de snelle wijziging in het grondgebied als gevolg van de geschetste ontwikkeling.

Aan de Heer O. Vanneste was het voorbehouden, op grond van het « survey » uitgevoerd in opdracht van de Minister van Openbare Werken, de gewestelijke indeling in West-Vlaanderen voor te stellen en te commentariëren.

Het genoemde survey vormt een belangrijk dokument dat de basis vormt van de verdere gewestelijke ont-plooiing waarin de techniek van de ruimtelijke or-dening een overwegende rol zal vervullen.

Telkens bracht de Heer Vanneste voor elk der be-handelde gewesten een verhelderend overzicht van de eigen economische problematiek, en van de spe-cifieke plaats van het gewest in het Westvlaamse geheel.

Na elke voordracht werden de toehoorders aange-sproken en gedankt door de voorzitter van de ver-gadering.

* * *

Na deze acht succesvolle vergaderingen, gaat de voor-lichting verder.

Zo heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau zijn medewerking verleend aan drie studie-weekends welke de Lodewijk de Raet Stichting heeft ingericht te Waregem (18-19 november 1961), te Torhout (2-3 december 1961) en te Poperinge (9-10 december 1961).

Tijdens deze drie voordrachten en ook in de volgende zullen de nieuwste resultaten van het voortschrij-dende onderzoek eveneens onder de loupe worden genomen evenals de rijke ontplooiingsfactoren waar-over de provincie West-Vlaanderen beschikt.

W.E.S.

WEST-VLAANDEREN, EEN WATERARME PROVINCIE ?

Tijdens het weekeind van 27 tot 29 oktober 1961 werden op de volkshogeschool De Blankaart te Wou-men gespreksdagen gehouden rond het probleem van de waterhuishouding in West-Vlaanderen.

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, provinciegouver-neur, wees in zijn openingstoespraak op de bijzon-dere omvang die het water-vraagstuk in de provin-cie genomen heeft en beklemtoonde dat de water-huishouding in de nabije toekomst algemeen de speciale aandacht dient gaande te maken. Immers, West-Vlaanderen heeft van heden af een dringend tekort aan werkkrachten en water.

Alle aspecten van het watervraagstuk werden tijdens het weekeind aan de orde gesteld. Achtereenvolgens: de waterzieke gronden en hun sanering, het brak-water in het poldergebied, de voorziening in drink-water, bevoeiingswater en industriewater.

In het kader van Ruimtelijke Ordening dienen de problemen van waterovervloed en watertekort in hun geheel te worden bestudeerd. Het komt maar al te vaak voor dat hierbij tegenstrijdige belangen de op-lossing bemoeilijken.

Het tekort aan grondwater zal het gebruik van op-ervlaktewater spoedig noodzakelijk maken. Daartoe is het aanleggen van zeer grote « wachtkommen » aangewezen. Tevens dienen maatregelen getroffen tegen bezoedeling door afvalwaters en besmetting door chemische produkten. Het is jammer dat, met name in het IJzergebied, waar elk jaar 20.000 ha

onder water komen, deze massale hoeveelheid on-benut in zee wordt afgepompt en weggewerkt. Ge-durende de zomerperiode immers, lijdt een groot gedeelte van midden-West-Vlaanderen aan nijpend watertekort.

De oplossing van deze nood is technisch zowel als financieel volkomen realiseerbaar. Het kapitaal, ge-investeerd in een dergelijk projekt rendeert in de hoogste mate: één hektare water is méér waard dan één hektare land!

De technische voorstudie, planning en uitvoering hier-van eisen de bundeling van alle bevoegde instanties en belangengroepen. Algemeen werd bij de besprekin-gen voorgesteld over te gaan tot de oprichting van een koördinerende kontaktkommissie op provinciaal niveau.

Hierbij dienen o.m. betrokken: ministeriële diensten van landbouw, openbare werken, verkeerswezen en financiën, de waterleidingsmaatschappijen, provinciale technische diensten en het economisch studiebureau, de polderbesturen, regionale en gemeentelijke in-stanties.

De vruchtbare inspanningen die op dit domein nu reeds geleverd werden, verliezen aan draagkracht bij gebrek aan voldoende samenwerking. Deze zo nood-zakelijke eensgezindheid kan slechts groeien wanneer allereerst de betrokken besturen en daarnaast de pu-blieke opinie regelmatig worden geïnformeerd en ge-raadpleegd. Dergelijke bekommernis ligt direkt in de lijn van de volksopvoeding en de gemeenschapsor-ganisatie.

De ruim 40 deelnemers aan deze gespreksdagen op de volkshogeschool De Blankaart hebben hiertoe on-getwijfeld een eerste wezenlijke bijdrage geleverd.

Het Westvlaams Economisch Studiebureau heeft medegeholpen aan de inrichting van deze gesprek-dagen: de inleidende les over « Waterproblemen en ruimtelijke ordening » werd gegeven door Ir. J.M.L. Demeyere.

De foto van de voorpagina herinnert de lezer tevens aan dit probleem.

WESTTOERISME

Toeristische desiderata van West-Vlaanderen

Op 24 oktober 1961, te 15 uur, had op het Provinciaal Hof te Brugge een belangrijke bijeenkomst plaats welke voorgezeten werd door de Heer Bertrand, Mi-nister van Verkeerswezen en waarop de burgemees-ters van de toeristische steden en gemeenten van West-Vlaanderen hun desiderata op het stuk van toerisme naar voor brachten.

De vergadering werd ook bijgewoond door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur der Provincie en voorzitter van Westtoerisme, de Heer Verhé, Wn. Ad-junkt-Kommissaris-Generaal voor Toerisme, de Heer Smislaert, Gedeputeerde van West-Vlaanderen en Eerste Ondervoorzitter van Westtoerisme, alsmede door de leden van de Raad van Beheer van West-toerisme.

In naam van Westtoerisme en van de burgemeesters, begroette de Heer Gouverneur de Minister en dankte hem om zijn bezoek, dat een duidelijk bewijs wil zijn van de belangstelling van Minister Bertrand voor de toeristische problemen van West-Vlaanderen

In een gedokumenteerd betoog vroeg de Heer Gou-verneur aan de Heer Minister de mogelijkheid te willen in overweging nemen, de toeristische bedrij-ghheid aan de kust aan een bestendig en weten-



DE EERSTE VAN HET LAND
TEN DIENSTE VAN ALLEN

DUS OOK UW BANK

Handelsregister
Brugge 51.63
Kortrijk 132.23

ALLE BANKVERRICHTINGEN — KREDIETVERLENINGEN — FINANCIERINGEN —
GELDBELEGGINGEN — ENZ... ENZ...

BANK van de SOCIÉTÉ GÉNÉRALE de BELGIQUE

**KAPITAAL EN RESERVES :
2.586 MILJOEN**

Talrijke Agentschappen en Burelen verspreid
over geheel West-Vlaanderen.

Administratieve Zetels :

**BRUGGE : Vlamingsstraat, 58
KORTRIJK : Waterpoort, 1**

schappelijk onderzoek te onderwerpen. Het informatie-materiaal ter zake waarover wij thans beschikken voldoet geenszins aan de eisen welke gesteld worden om aan degelijk marktonderzoek te doen en de voortdurende verschuivingen in het toerisme te meten, wat nochtans dringend noodzakelijk is.

Het eendagsbezoek aan de kust bijvoorbeeld ontsnapt volledig aan de logeernachtenstatistiek. Voortdurend voltrekken zich ook verschuivingen op toeristisch gebied. Zo is het eendags- en weekendsbezoek thans fel in de mode. In welke mate de plaatselijke handel daaraan beantwoordt kunnen wij vooralsnog slechts gissen.

Ook zou het interessant zijn moesten wij jaar per jaar een toeristische index kunnen opmaken die zou gebaseerd worden op de evolutie van de vele toeristische diensten (hotels, appartementen, plaatselijke handel, enz.).

De Heer Gouverneur betoogde dat een aanhoudend wetenschappelijk onderzoek in die zin de toeristische nijverheid sterk ten goede zou komen en hij suggereerde dan ook dat het departement van Verkeers- en Toerisme de mogelijkheid zou onderzoeken om via het Commissariaat-Generaal voor Toerisme een toelage te verlenen.

Hierop werden de desiderata van de kustgemeenten en van de andere toeristische centra van West-Vlaanderen naar voor gebracht.

Voordien reeds waren de burgemeesters in elk gewest afzonderlijk bijeengekomen om hun gezamenlijke problemen te bespreken en een woordvoerder aan te

duiden die hun desiderata aan de Minister zou voorleggen.

In naam van de Oostkust sprak de Heer J.B. de Gheldere, Burgemeester van Heist. Wat de toeristische publiciteit betreft bepleitte hij vooral een uitgebreider vertegenwoordiging en een sterkere actie in Engeland en in West-Duitsland, ook buiten de Ruhr- en Rijnstreek. Voorts opperde hij de wens dat het Commissariaat-Generaal voor Toerisme een goede toeristische film zou maken over gans onze kust, in vier verschillende talen.

Betreffende de toeristische uitrusting vroeg de Heer de Gheldere een versoepeling van de kredietverlening aan de hotelnijverheid door lagere interesten en verlenging van de leningstermijn.

De vertegenwoordiger van de Oostkust pleitte ook voor een Financiële tussenkomst van de Staat in de personeels- en werkingskosten van de kustreddingsdiensten waarvan toch de ganse Belgische bevolking en alle bezoekers uit het buitenland genieten.

Ook de Heer F. Van Caillie, Schepen van Oostende, die sprak namens de Kustgemeenten die gelegen zijn tussen de Oostkust en Westkust, pleitte voor m er toeristische publiciteit in onze buurlanden en voor een versoepeling van de kredietverlening aan het hotelbedrijf. Hij vroeg ook :

- de uitvaardiging van een wetgeving op de pensionhuizen,
- de spreiding van de betaalde verloven over de twee zomermaanden,
- de invoering van de vijfdaagse week in het onderwijs,

— de hervatting der scholen slechts op de tweede maandag van september.

De Heer Van Caillie onderstreepte verscheidene andere desiderata, waaronder een betere coördinatie en eenvormigheid van de kustreddingsdiensten.

Namens de Westkust sprak de Heer F. Dewulf, burgemeester van Koksijde. Hij vroeg dat de toeristische publiciteit zou gekoncentreerd worden op het binnenland en op onze buurlanden.

Hij vroeg ook meer aandacht voor het familiaal toerisme.

Op zijn beurt drong ook hij aan op een soepeler kredietverlening met het oog op de bouw van nieuwe hotels en op de modernisering der bestaande.

En tot slot drong hij er nog op aan dat de burgerlijke luchtvaart gebruik zou kunnen maken van het militair vliegveld te Koksijde.

De woordvoerder van het Westland (streek Ieper-Poperinge) was de Heer O. Robyn, Eerste Schepen van Ieper.

Hij drong ook aan op de uitvoering van belangrijke toeristische plannen van de gemeenten in zijn streek, terwijl hij tevens vroeg dat in de toeristische publiciteit welke in onze buurlanden gevoerd wordt een ruimere plaats zou besteed worden aan de streek van Ieper, Poperinge en de Westvlaamse bergen.

De drie woordvoerders drongen eveneens aan op de uitvoering van een aantal openbare werken ten einde het kusttoerisme door gemakkelijker verbindingswegen te dienen.

Op het einde van de zitting resumeerde de minister de verschillende problemen die behandeld werden en verklaarde dat er inderdaad een grotere inspanning dient gedaan om het toerisme te bevorderen. Wat de toeristische werving in het buitenland betreft kondigde de minister aan dat de kredieten bestemd voor het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme voor 1962 met 6 miljoen F zullen verhoogd worden en van 32 miljoen op 38 miljoen F gebracht worden. De post voor de toeristische publiciteit in de V.S. zal met een half miljoen F verminderd worden, terwijl de posten voor publiciteit in onze nabuurlanden (en vooral in Engeland) aanzienlijk zullen verhoogd worden.

Er zal ook een zeer goede en degelijke kleurenfilm over gans onze kust gemaakt worden en op grote schaal verspreid.

Voorts pleitte de minister voor meer samenwerking en coördinatie inzake toeristische werking.

Ook de toeristische publiciteit in eigen land mag niet uit het oog verloren worden.

De minister beloofde de meeste aandacht te zullen wijden aan de voorgelegde desiderata.

Hij zei uiterst tevreden te zijn over deze bijeenkomst, die hem in staat stelde de toeristische problemen van West-Vlaanderen van dichtbij te leren kennen en sprak de hoop uit dat ten minste om het jaar een dergelijke vergadering zou belegd worden.

STEDEBOUW, HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg.

Gemeente:	B.P.A.	K.B.	Aard
De Panne:	Zuidk. Maskenslaan	23-6-61	Woningen
Dottignies:	Rue de Volontaire de guerre	29-6-61	Woningen
Moorsele:	Kleine Wevelgemstr.	29-6-61	Woningen
Gullegem:	Kasteelke	29-6-61	Nijverheid
Moorsele:	De Linde	29-6-61	Nijverheid
Tielt:	Keidam	29-6-61	Woningen
Assebroek:	St.-Jozef	18-9-61	Woningen

Goedgekeurde Nijverheidszones in toepassing van de wet van 17 juli 1959:

INGELMUNSTER: Nijverheidszone I, K.B. 27-7-1961.
 INGELMUNSTER: Nijverheidszone II, K.B. 27-7-1961.
 VEURNE: Industrierrein, K.B. 27-7-1961.
 TORHOUT: Industrierrein, K.B. 18-9-1961.

STATISTISCHE GEGEVENS KLEINE EN MIDDENGROTE ONDERNEMINGEN

De statistische gegevens omtrent de economische kaart waarop de heer A. De Clerck, Minister van Middenstand, zich baseert, vindt U in onderstaande tabel. Zij betreffen alleen de nijverheids- en handelsbedrijven met uitsluiting van landbouw, bosbouw, visvangst, vrije beroepen, overheids- en andere diensten van algemeen nut.

Arrondissement	Eenmanszaken		Bedrijven van 1 tot 49		Bedrijven van + 50		(1)	(2)
	% aantal	% actieve bevolking	% aantal	% actieve bevolking	% aantal	% actieve bevolking		
Kortrijk	77.07	23.25	21.72	28.96	1.21	47.79	0.60	663
Roeselare	78.58	25.79	20.08	30.86	1.34	43.35	0.56	445
Brugge	73.20	31.37	26.02	34.57	0.78	34.06	0.46	332
Oostende	72.98	32.94	26.28	37.58	0.74	29.48	0.43	401
Tielt	80.37	39.81	19.12	38.89	0.51	21.30	0.38	249
Ieper	85.38	50.49	14.29	29.33	0.33	20.18	0.31	201
Veurne	74.44	48.65	25.27	38.94	0.29	12.41	0.25	164
Diksmuide	87.04	58.87	12.73	31.00	0.23	10.13	0.22	142
Westvlaanderen	77.51	30.70	21.64	32.19	0.85	37.11		

(1) Koncentratie coëfficiënt.

(2) Bevolkingsdichtheid (inwoners per km²).



De Maatschappij die U en uw streek
best kent en zich dan ook het best
aanpast aan UW verzekeringsproble-
men van

**BRAND, LEVEN en
ONGEVALLLEN**

Zetel en Burelen :

KORTRIJK

Lange Steenstraat, 20
Telefoon : 056/201.38

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt, 6. Telefoon : 050/324.40

Inspekties te :

*Ieper - Waregem - Oostende -
Roeselare - Moeskroen - Menen -
Deerlijk - Waasmunster - Aalst -
Antwerpen - Oudenaarde.*

WEST - VLAANDEREN

WERKT...

Z. M. KONING BOUDEWIJN BEZOEKT DE GRENSSTREEK

Op donderdag 9 november heeft Z. M. Koning Boudewijn een bezoek gebracht aan een textielbedrijf te Lauwe en aan de grensarbeiders te Menen, vergezeld door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, en dhr. O. Vanneste, directeur W.E.S.

Te Lauwe bracht Z. M. de Koning een bezoek aan de textielfirma De Witte-Lietaer. Na ontvangst door de heer burgemeester en directie der firma en de voorstelling aan de leden van de ondernemingsraad en het Komitee van veiligheid en hygiëne, bracht het Staatshoofd een bezoek aan het industrieel kompleks.

Te Menen werd Koning Boudewijn ontvangen op het gemeentehuis, waar de vertegenwoordigers der drie arbeiderssyndikaten inlichtingen verstrekten over de toestand van de grensarbeiders.

Van het persoonlijk contact van Zijne Majesteit met de arbeiders,

vindt de lezer een beeld op bijgaande foto.

EEN BELGISCH-AMERIKAANSE FIRMA VESTIGT TE ST.-MICHIELS-BIJ-BRUGGE EEN MONTAGEFABRIEK VAN BUSSEN VOOR « GROOT TOERISME »

Het leggen van de eerste steen van een montagefabriek van toerauto's voor « groot toerisme » opgericht door de firma « Bus and Car Co » heeft op maandag 2 oktober aanleiding gegeven tot een belangrijke plechtigheid te Sint-Michiels-bij-Brugge.

De h. Van Maele, burgemeester van Sint-Michiels, begroette persoonlijk de talrijke vooraanstaanden, die eraan gehouden hadden op deze plechtigheid aanwezig te zijn. Onder de overheidspersonen bemerkte men de heren A. Van Acker, voorzitter van de Kamer, A. Dequae, Minister van

Financiën, J. Merlot, Minister van Openbare Werken, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur van West-Vlaanderen.

In zijn toespraak dankte dhr. Van Maele o.m. de Heer Gouverneur, de Westvlaamse Economische Raad en zijn directeur dhr. O. Vanneste voor de opgemaakte studies en verleende medewerking ter inplanting van het bedrijf.

Het was dhr. A. Dequae, Minister van Financiën, die de eerste steen van de nieuwe fabriek inmetsete.

« Bus and Car Co » is een Belgische maatschappij gevormd door « La Brugeoise et Nivelles », en « Western Sales Ltd. ».

Op het huidig ogenblik bouwt de « Bus and Car Co » zeer luxueuse toerauto's bestemd voor het voertuigenpark van de « National Trailways Bus System », waarvan het net 44 Amerikaanse staten bestrijkt, bediend door 44 maatschappijen. De bijzonderste van deze transportmaatschappijen is de « Continental Bus System » uit Dallas, Texas, wier voorzitter de h. M.E. Moore, persoonlijk deze eerste steenlegging bijwoonde. De produktie van de nieuwe firma is reeds begonnen in de werkplaatsen van « La Brugeoise et Nivelles ».

Vooralsnog is de activiteit van de nieuwe maatschappij hoofdzakelijk gericht op de uitvoer naar de Verenigde Staten.

De nieuwe werkplaatsen te Sint-Michiels zullen een oppervlakte beslaan van 12.500 vierkante meter in een aaneengesloten geheel. Twee duizend vierkante meter zijn voorbehouden voor de kantoren, die zowel op het gelijkvloers als op een verdieping zullen ingericht worden.

Tijdens het eerste stadium van de produktie zullen niet minder dan 300 geschoolde arbeiders er werk vinden: booglassers, electriciens, snijders, monteersers, mecaniciens, enz.

In de nabijheid van de fabriek zal verder een uitgestrekte parking voor bussen worden aangelegd, die via ge-





Eerste produkten van «Bus and Car» gebouwd in de «La Brugeoise et Nivelles».

schikte toegangswegen rechtstreeks zal verbonden zijn met de autosnelweg van Oostende.

Verdere uitbreidingen van de installaties zijn mogelijk indien de noodwendigheden van de produktie het vereisen; de terreinen welke door de gemeente Sint-Michiels ter beschikking werden gesteld, met tussenkomst van het Gemeentekrediet van België en onder waarborg van het Ministerie van Financiën, beslaan een oppervlakte van 68.000 vierkante meter.

De Westvlaamse Economische Raad was op deze plechtigheid vertegenwoordigd door de heren O. Vanneste, directeur, en J. Pattyn, economisch adviseur.

HET NIEUW INDUSTRIEPARK TE IEPER

Op maandag 30 oktober jl. werden met veel luister en onder grote belangstelling de Ieperse industriezone en de er reeds opgerichte nieuwe bedrijfsgebouwen van de N.V. Weefautomaten PICANOL ingehuldigd.

Van officiële zijde werd de inhuldiging vereerd met de aanwezigheid van de heren A. Van Acker, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Th. Lefevre, Eerste Minister, A. Spinoy, Minister van Economische Zaken en Energie, A. De Clerck, Minister van Middenstand, R. Gillon, Minister van State, Mgr. E.J. De Smedt, Bisschop van Brugge, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur van onze Provincie.

Uit de industriële wereld waren een 600-tal industriëlen aanwezig.

In de meerdere redevoeringen welke voor de gelegenheid werden uitgesproken, zowel op het industrieterrein als bij de lunch waar een duizendtal genodigden aanzaten, werd de doeltreffendheid van een goedgevoerde regionale politiek voor indu-

strialisering onderlijnd, verdere steun toegezegd en de N.V. PICANOL gehuldigd voor haar snelle expansie te Ieper.

Het industriepark beslaat een oppervlakte van 20 ha door de Domeinen aan de Stad Ieper verkocht. In 1959 werd de industriezone van Ieper door de Westvlaamse Economische Raad voorgedragen ter subsidiëring, samen met Diksmuide en Beveren, in het kader van de regionale ontwikkelingspolitiek. Het gehele voorstel van de W.E.R. werd door het Ministerieel Komitee voor Economische Koördinatie aanvaard en uitgevoerd door het Ministerie van Openbare Werken. Het ligt ten zuiden van de stad tussen de zuidelijke vestingsmuren, de spoorlijn van Roeselare en de steenweg op Kortrijk.

De uitvoering van de nodige aménagementswerken hebben een nuttige bebouwbare oppervlakte gelaten van 14,5 ha.

Aan de firma Picanol werden 11,5 ha terrein voorbehouden, 1 ha werd toegekend aan de Firma Mahieu, fabricatie van vaten in metaalplaat, 1 ha aan de firma De Vinck-Gekiere, konstruktie van auto-caravannes.

De realisatie van het kompleks N.V. Weefautomaten Picanol zal gebeuren in 3 fasen.

1e fase: oprichten van montage- en usinageateliers. De montagezaal, met een open ruimte van 10.000 m² voorzien van een dubbele spoorlijn voor transport van de afgewerkte getouwen is reeds klaar en in gebruik met een effectief van 200 arbeiders.

2e fase: oprichting van een moderne ijzergieterij, die de grootste van Europa wordt. Deze gieterij zal benevens de noodwendige geut voor eigen firma ook werken voor buitenklienteel.

De gebouwen in deze 2 fasen voorzien beslaan een oppervlakte van 10 ha.

3e fase: oprichting van een adminis-

tratief kompleks van enkele verdiepingen op een terrein van 1,5 ha.

De firma stelt op dit ogenblik 1.616 arbeiders en bedienden te werk en heeft een jaarlijkse produktie van 6.400 automatische getouwen. 95 % van de produktie is voor het buitenland bestemd. In rangorde van belangrijkheid voor deze industrietak, neemt ze de derde wereldplaats in.

Haar weefgetouwen met groot rendement voor katoen, vlas en synthetische vezels zijn de eerste in Europa.

De vooruitzichten op konstruktie van een kleurweefautomaat zijn hoopvol. Dit nieuw technisch vernuft zal zekerlijk ophef maken op de textielmarkt.

INDUSTRIEZONE TE VEURNE

In het Staatsblad van 23 augustus 1961, verscheen het Koninklijk Besluit dd. 27-7-61 waarbij, op voorstel van de gemeenteraad van de Stad Veurne, een terrein met een oppervlakte van 73 ha als industriegrond wordt bestemd.

Deze beslissing heeft voor de Stad Veurne in het bijzonder en voor al de gemeenten tussen Veurne en de IJzer, en zelfs over de IJzer, een zeer grote betekenis.

Het Westvlaams Economisch Studiebureau, de stad Veurne, en de Volkshogeschool «De Blankaart» hebben op maandag 18 september een vergadering belegd in de zetel van de Volkshogeschool te Vrouwen om deze betekenis in het licht te stellen.

Inleidingen werden gehouden door de Heer O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studiebureau, en de Heer Ir. J.M.L. Demeyere, over de toepassing van de wet van 18 juli 1959 en over de uitvoering van het Koninklijk Besluit door de stad Veurne en door de omliggende gemeenten.

De belangstelling vanwege de afgevaardigden der gemeente en de talrijke overheidspersonen was zeer levendig. Iedereen is er zich bewust van dat de gehele «Westhoek» bij dit projekt betrokken wordt.

INGELMUNSTER: INDUSTRIETERREINEN

De stad Ingelmunster is begrepen in het Westvlaams ontwikkelingsgebied dat zich uitstrekt van west naar oost tussen Veurne en Tielt (beide steden inbegrepen), van noord naar zuid tussen Brugge en Kortrijk, beide steden niet inbegrepen.

In samenwerking met het W.E.S. werden door het gemeentebestuur van Ingelmunster twee industrie-

gebieden voorgesteld voor de toepassing van de wet van 18 juli 1959: een gebied tussen de weg van groot verkeer Ingelmunster - Meulebeke en de oude spoorwegbedding Ingelmunster - Tielt; een tweede gebied gelegen ten zuiden van en palende aan het kanaal Roeselare-Leie.

De twee gebieden te samen hebben een oppervlakte van ongeveer 28 ha. Bij Koninklijk Besluit dd. 27 juli '61 werden beide gebieden als industriegebieden vastgelegd en wordt aan het gemeentebestuur de macht gegeven de erin begrepen grond aan te schaffen, desnoods bij onteigening om reden van openbaar nut.

Alles laat voorzien dat zeer spoedig nijverheidsgebouwen zullen opgericht worden op het eerste industriegebied.

DE INDUSTRIEZONE — BELANGRIJK INITIATIEF VAN DE STAD TORHOUT

In het Belgisch Staatsblad van 27 oktober 1961 verscheen het Koninklijk Besluit van 18-9-1961 waarbij bepaalde gronden te Torhout een industriële bestemming krijgen; dit op grond van de wetgeving van 18 juli 1959 ter bevordering van de economische expansie.

Hetzelfde K.B. beslist dat het openbaar nut de onteigening van deze gronden vordert; zodoende wordt het gemeentebestuur van Torhout gemachtigd tot de onteigening over te gaan.

De stad Torhout is een der bijzonderste steden in het Westvlaams ontwikkelingsgebied; zij is ook de twaalfde gemeente waarvan terreinen op grond van de wet van 18 juli 1959, door K.B. tot industriële doeleinden worden bestemd, zodat op het huidige oghen West-Vlaanderen in alle kernen beschikt over nijverheidsgrond. Torhout bezit bovendien terreinen met nijverheidsbestemming op grond van het Wetsbesluit van 2 december 1946.

VOORLICHTING WESTVLAAMSE EKONOMISCHE PROBLEMATIEK

Dhr. O. Vanneste, directeur W.E.S., gaf een voordracht te Gits (24 september), Izegem (30 september), Kortrijk (5 oktober), Brugge (9 oktober), Roeselare (10 oktober), Kortrijk (23 oktober) en te Waregem (10 en 19 november).

De heer J. Pattyn, economisch adviseur W.E.S., gaf een voordracht te

Menen (21 september), Tielt (15 oktober), Kortrijk (29 oktober), Ingelmunster (19 november) en te Menen (3 december).

Op 7 en 14 november sprak Ingenieur J.M.L. Demeyere over « Techniek van Stedebouw en Ruimtelijke Ordening » in de reeks voordrachten te Brussel ingericht door de Belgische Federatie voor Stedebouw, Huisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Ir. J.M.L. Demeyere en de heer O. Vanneste traden op als lesgever in de studiedagen « Nieuwbouw » op 4, 5 en 6 oktober te Kortrijk, ingericht door het Produktiviteitscentrum van West-Vlaanderen.

RADIO WEST-VLAANDEREN

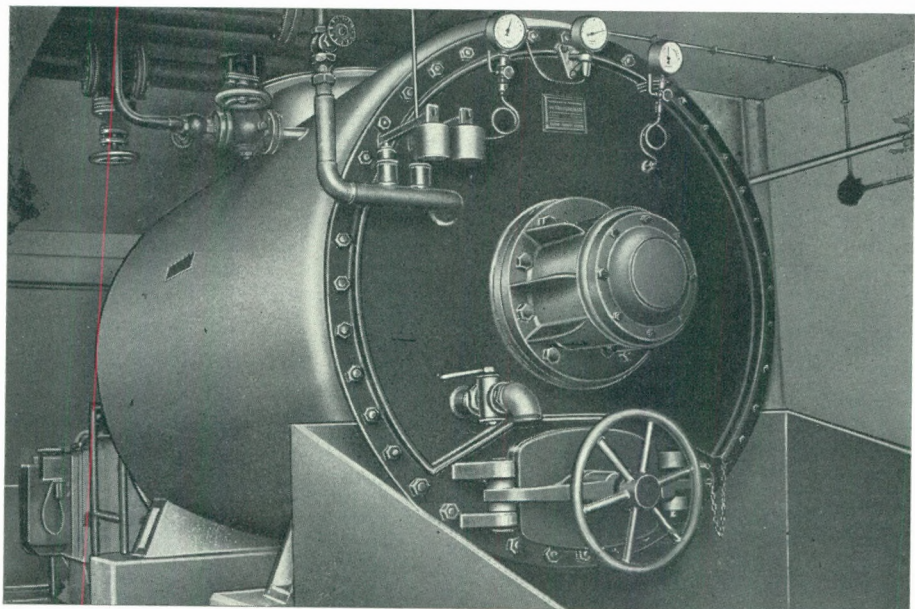
In de sociaal-economische rubriek van Radio West-Vlaanderen werden door afgevaardigden van de Westvlaamse Economische Raad verschillende lezingen verzorgd. Deze lezingen gaan door iedere donderdagavond te 17.50 uur.

De heer Ir. J. Demeyere, hoofd Afdeling Ruimtelijke Ordening W.E.S., sprak op 5 oktober over de « Betekenis van de ruimtelijke ordening in West-Vlaanderen » en op 12 oktober over « Ruimtelijke Ordening »

STERILISEER- SMELT- en DROOG- TOESTEL

met roerwerk
voor het
verwerken
van alle
slachtafval,
vervaardigen
van bloedpoeder,
enz.

Standardtypes :
2600 - 4000 en
6300 liters



N.V. Konstruktiewerkuizen
VANDEKERCKHOVE
Bruggesteeweg 374 ROESELARE

stimuleert de economische expansie». De heer O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studie-bureau, nam het woord op 19 oktober over «Is het wenselijk de regionaal-economische politiek door te zetten?», en op 26 oktober over «Industrialisering van West-Vlaanderen en heroriëntering van de arbeidsmarkt».

De heer G. Declercq, lid van het directiekomitee W.E.R. was op 2 november aan het woord over: «Gaat de industrialisatie te snel?»

De heer J. Pattyn, economisch adviseur W.E.S., behandelde op 9 november het onderwerp «Werkloosheid en mobiliteit» en op 16 november het thema «Problemen rond de aanleg en de aanwezigheid van industrieterreinen».

KONFERENTIE OVER GRENSGEBIEDEN IN DE E.E.G.

Van 6 tot 8 december werd op initiatief van de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.) een conferentie gehouden over de problemen van de grensgebieden in de E.E.G.-landen. Dhr. F. Persoons en dhr. O. Vanneste, directeur W.E.S., waren de verslaggevers van Belgische zijde.

VOORLICHTINGS- VERGADERING OVER SOCIAAL-EKONOMISCHE PROBLEMEN TE MENEN

Het gemeentebestuur van Menen — zich bewust van de specifieke noden op het economisch vlak — vertrouwd in 1960 aan het Westvlaams Economisch Studie-bureau de opdracht toe de sociaal-economische situatie van Menen te analyseren en tegen deze background de mogelijkheden van Menen te projekteren.

Op 21 september jl. ging in de bovenzal van het gemeentehuis voor een vrij talrijk publiek, onder voorzitterschap van de Heer Gombert, burgemeester, een voorlichtingsvergadering door waarop door de Heer O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studie-bureau, de resultaten van deze studie werden belicht.

De Heer J. Pattyn, economisch adviseur bij de Westvlaamse Economische Raad, gaf toelichting over de wetten van 17 en 18 juli 1959 en de wet van 24 mei 1959. In concreto werd de aktie van de provincie en het gemeentebestuur van Menen belicht alsook de concrete service die de Westvlaamse Economische Raad kan verlenen.

De Heer Schuurmans, konsul-generaal te Rijsel, vestigde tot slot nog de aandacht op de betekenis van de

totstandkoming van de Europese Economische Gemeenschap en de economische imperatieven hieraan verbonden.

IN WERKING STELLEN VAN EEN MODERNE MACHINE BIJ DE N.V. MULTISAC TE POPERINGE

Gesticht in 1956 ontwikkelde Multisac zich in enkele jaren tot een kompleks dat 3.000 m² beslaat. Deze firma is uitgerust met de laatste uitvindingen inzake het automatisch fabriceren van meerwandige industriële papieren zakken en verschaft werk aan 20 arbeiders en bedienden.

Genoodzaakt het hoofd te bieden aan de eisen van de klienteel, die de tot hertoe gefabriceerde zakken met genaaide bodem nog voor verbetering vatbaar achtte, schafte de firma zich een volautomatische bodemkleefmachine aan, gekonstrueerd door de gekende Duitse fabrikant dhr. Rawe uit Tecklenberg.

Deze automaat, 25 meter lang, biedt de mogelijkheid, met een produktie van 8.400 zakken per uur, de zakken boven en onder te plakken, met aanpassing van vullingsvalves.

Het Multisac-kompleks werd op zaterdag 14 oktober door de heer Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur van West-Vlaanderen en Voorzitter W.E.R., plechtig geopend en de nieuwe machine werd in gang gezet. Een selekt publiek was hierbij aanwezig.

De Heer G. Maes verwelkomde de aanwezigen en de heer F. Danneels verstrekte technische toelichting. De Heer Gouverneur wenste de bedrijfsleiding alle verder heil toe.

De Heren H. Smislaert, G. Declercq en J. Pattyn vertegenwoordigden de W.E.R. op deze plechtigheid.

UNION COTONNIERE NEEMT UITBREIDING TE BRUGGE

Tijdens een recent bezoek van de parlementaire kommissie van Economische Zaken en Energie aan gevestigde bedrijven aan het Nijverheidsdok te Brugge, heeft de heer P. Hebbelynck van de Union Cotonnière verklaard dat de direktie van deze maatschappij plannen koesterde om het bedrijf te Brugge uit te breiden. De U.C.O. beschikt in de Vlaamse provincies reeds over 17 fabrieken. De fabriek te Brugge beslaat momenteel 18.000 m², terwijl de oppervlakte van het terrein in het geheel 7 ha groot is. Op heden werken te Brugge meer dan 300 arbeiders.

Volgend jaar zal er langs de kant van de weverij een gebouw opge-

trokken worden van 190 m lang en 40 m breed. De uitbreiding van het kompleks zal vanzelfsprekend tevens een verhoging van de tewerkstelling met zich meebrengen.

NIEUWE MEUBELFABRIEK TE JABBEKE

Te Jabbeke werd op zaterdag 9 september de nieuwe meubelfabriek van de heer Jonckheere geopend. Dit bedrijf dat over dertig jaren zijn aktiviteit begon, beschikt thans over drie ateliers, een grote toonzaal en een nieuwe fabriek.

Het meubelbedrijf is gespecialiseerd in de produktie van kunstmeubelen, bijzonder deze welke met beeldhouwwerk worden versierd. Het snijwerk zal nu nog verder uitgevoerd worden in de oude ateliers, maar een ruim fabrieksgebouw van 3.000 m² werd gebouwd op de grens van Jabbeke en Snellegem. Ruim 80 personen zullen er werk vinden. Deze modernisering zal een hogere produktie toestaan.

UITBREIDING GEBOUWEN C.B.R.T. BRUGGE

Op 2 november jl. ging te Brugge de officiële opening door van de nieuwe bedrijfsgebouwen van de Belgische Radio- en Televisiefabriek (C.B.R.T.). De uitbreiding van de gebouwen belooft 10.000 m², terwijl de tewerkstelling toenam van 830 op 1 januari 1961 tot 1.100 op einde oktober 1961.

Op de plechtige in gebruikname werd namens de overheid het woord gevoerd door dhr. A. Spinoy, Minister van Economische Zaken, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, en dhr. P. Vandamme, burgemeester te Brugge.

KORDEKOR P.V.B.A. KORTRIJKS DEKORATIEBEDRIJF

De firma Kordekor, in 1955 gesticht, groeide uit een klein schilder-hangerbedrijf uit Menen en is gespecialiseerd in binnenuitversiering, hoofdzakelijk wat schilderwerk, vloerbekleding en muurbekleding betreft; specialiteit van muurbekleding uit plastische stoffen, plastiek muurtegels, mozaïk, plastiekbekleding met linnen rug voor muren, meubels, enz. In 1959 werd een bijhuis geopend in het centrum van de stad Kortrijk.

Op 15-3-61 stichtte men een nieuwe afdeling (Dekorol) die uitsluitend de groothandel beoogt, import en export van vloerbekleding vanaf de cement-onderlaag z.g. chape vocht- en geluidisolatie met alle zachte bekleding tot de eenvoudige balatum en het voltapijt.

Reeds is dit familiaal werkhuis uit-
gegroeid tot een middelgrootbedrijf
met 40 arbeiders.

N.V. VERENIGDE SPINNERIJEN EN WEVERIJEN CLEPPE & CLAERBOUT UIT HEULE IN EXPANSIE

In dit dynamisch bedrijf is het ex-
pansieprogramma 1961-63 aangevat
welke de uitvoering voorziet van een
investeringsplan van nagenoeg 100
miljoen frank. Hier wordt de pro-
duktiekapaciteit van 12.250.000 m2
op 18.800.000 m2 per jaar gebracht,
dit steeds in de produkten waarin
de firma gespecialiseerd is, nl. ka-
toenen weefsels met hogere trek-
kracht voor werk- en sportkledij.

De bestellingen voor dit investerings-
plan werden in belangrijke mate in
West-Vlaanderen geplaatst, nl.:

- 210 weefautomaten, waar 72 reeds
geleverd door de N.V. Picanol te
Ieper.
- 10.000 m2 gebouwen, waardoor
de totale bebouwde opp. 33.000
m2 zal bedragen. De helft ervan
is reeds toegewezen aan de Gebr.
Volon, aannemers te Heule, de an-
dere helft wordt binnen enkele
weken aanbesteed. Zoals voor de
bestaande gebouwen is het ont-
werp van het Studiebureau Statik
te Kortrijk en wordt gebruik ge-
maakt van voorgespannen beton-
elementen van de Fa Structo te
Brugge.

Verder worden ook de gehele spinne-
rij, de voorbereiding weverij en de
klimatisering uitgebreid, o.m. door
konstruktoren uit Gent en Aalst.

Voorzien wordt dat de tewerkstelling
zal stijgen van 530 tot ongeveer 650
arbeidskrachten.

EEN NIEUWE ELEKTRISCHE HOOGSPANNINGSPOST TE PITTEM

Door de Société Intercommunale Bel-
ge d'Electricité, de Regionale Inter-
communale Elektriciteitsmaatschappij
voor West-België «Interwest» en
de maatschappij Gas en Elektriciteit
van West-België «EWB», werd te
Pittem een nieuwe elektrische hoog-
spanningspost 70.000/10.000 V. ge-
bouwd.

De bouw van deze uiterst belangrijke
inrichting werd beslist om enerzijds
het hoofd te kunnen bieden aan de
steeds groeiende energie-behoefte
van de streek Ardooeie - Egem - Kools-
kamp - Pittem en Tielt en anderzijds
om deze streek toe te laten een
belangrijke rol te vervullen in de
economische expansie van West-
Vlaanderen.

De post van Pittem zelf bevat onder
meer een transformator die de span-
ning van 70.000 op 10.000 V. ver-
laagt en die voorzien is van een
spanningsregelaar die toelaat de
spanning onder belasting en volledig
automatisch, in functie van de be-
lastingsschommelingen te regelen.

De bouw van de post werd zodanig
opgevat dat nog nieuwe apparatuur
later kan bijgeplaatst worden, zo-
danig dat de toekomst gerust mag
afgewart worden.

De post van Pittem zal binnen af-
zienbare tijd bediend en gekontrol-
leerd worden vanaf het telekontrol-
centrum van Kortrijk.

Deze uiterst belangrijke inrichting
werd op donderdag 27 juli plechtig
in dienst gesteld in aanwezigheid
van de vertegenwoordigers van de
openbare besturen, de burgerlijke
personaliteiten en de afgevaardigden
der elektriciteitsmaatschappijen.

INDUSTRIETERREIN HEULE-KUURNE

Voor de ontsluiting van deze nijver-
heidszone is de aanleg van de Indu-
striële Ringlaan van overwegend be-
lang; op heden is de beslissing ge-
nomen waardoor deze Ringlaan als
een Rijksweg wordt aanschouwd.

De verwerving van de gronden gaat
geleidelijk vooruit.

Een eerste perceel grond van onge-
veer ½ ha werd verkocht aan de
firma Gijs p.v.b.a. uit Kortrijk, met
het oog op de vestiging van een
herenkonfektiebedrijf.

INDUSTRIETERREIN GULLEGEM-MORSELE

De eerste fase van de verwerving
van de gronden is voltooid. «Leie-

dal» is op dit ogenblik eigenaar van
bijna 40 ha. Wanneer de nieuwe baan
zal aangelegd zijn, zal er onmiddel-
lijk investeringsmogelijkheid zijn
voor een tiental ondernemingen.

De aanbesteding van deze nieuwe
ontsluitingsbaan, die de naam van
«Nijverheidslaan» zal dragen, had
plaats op 4 juni jl. Op 1 oktober
werden de werken aangevat. Zij moe-
ten worden beëindigd binnen de 80
werkdagen.

De in aanbouw zijnde fabriek van de
firma Monetex nadert zeer snel haar
voltooiing.

BEZOEK VAN DUIJSE JOURNALISTEN

Op woensdag 18 oktober bracht een
groep Duitse journalisten, vergezeld
van de Heer A. De Buck, perschef bij
het Ministerie van Buitenlandse Za-
ken, een bezoek aan het nijverheids-
dok te Brugge en aan de haven van
Zeebrugge onder leiding van de He-
ren J. Pattyn en M. Zwaenepoel van
de W.E.R. Dit bezoek situeerde zich
in het kader van een rondrit door-
heen het land, georganiseerd door
de persdienst van het Ministerie van
Buitenlandse Zaken.

BEZOEK VAN FRANSE JOURNALISTEN AAN WEST-VLAANDEREN

In het kader van een studiereis van
dinsdag 3 tot zaterdag 7 oktober,
voor Franse journalisten, georgani-
seerd op initiatief van de Economi-
sche Raad voor Vlaanderen, werd op
dinsdag 3 oktober een bezoek ge-
bracht aan West-Vlaanderen.

Het bezoek aan West-Vlaanderen
werd georganiseerd door de West-
vlaamse Economische Raad. 's Morn-
gens werd een bezoek gebracht aan
de N.V. Kortrijkse Kunstwerkstede
De Coene waar aan de Franse jour-
nalisten alsmede aan industriële ver-
tegenwoordigers uit diverse takken
een lunch werd aangeboden.

's Namiddags werd een bezoek ge-
bracht aan de ontwikkelingsbieden
van West-Vlaanderen waaronder spe-
ciaal het Brugse nijverheidsdok te
vermelden is. 's Avonds werd in het
Kursaal te Oostende, onder voorzit-
terschap van Ridder P. van Outryve
d'Ydewalle, Gouverneur van West-
Vlaanderen en Voorzitter West-
vlaamse Economische Raad, aan de
Franse journalisten een diner aan-
geboden.

Op woensdagvoormiddag 4 oktober
bracht de groep een bezoek aan de
haveninstallaties te Zeebrugge.

Zicht in de hoogspanningspost te Pittem.



NEDERLANDSE JOURNALISTEN BEZOEKEN WEST-VLAANDEREN

In het kader van een zesdaags bezoek aan ons land en aan Luxemburg hebben een vijftiental Nederlandse journalisten ook de provincie West-Vlaanderen bezocht. De reis werd ingericht door het Benelux-komitee en werd meegemaakt door de redakteurs Buitenland en Economie van de voornaamste Nederlandse persorganen.

De groep werd op donderdag 23 november te Brugge op het stadhuis ontvangen waar zij werden verwelkomd door de heer Burgemeester P. Van Damme. De heer O. Vanneste stelde hen na een uiteenzetting over de Westvlaamse economie een uitvoerige dokumentatie ter beschikking. Onder leiding van de heer Burgemeester werd ook een bezoek gebracht aan de industriële verwezenlijkingen op het Brugse Nijverheidsdok; de heer Zwaenepoel van het W.E.S. begeleidde de journalisten bij hun bezoek aan de haven van Zeebrugge.

's Avonds was het gezelschap te gast te Knokke, alwaar het woord werd gevoerd door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, en door de heer Lippens, burgemeester van Knokke.

WESTTOERISME ONTVANGT

Tijdens de afgelopen weken werden door Westtoerisme verscheidene ontvangsten gehouden op het Provinciaal Hof te Brugge.

Op 30 september te 12.30 uur werden de deelnemers aan het Europa-Afrika-colloquium, dat doorging te Brugge, ontvangen.

Op 11 oktober, te 18.30 uur, waren de personaliteiten uit Noord-Frankrijk te gast. Het waren vooral gekende figuren uit de handels- en industriemiddens.

Zaterdag 14 oktober te 17 uur volgde dan een receptie van de deelnemers aan het Internationaal Colloquium voor Europees Recht, die ter gelegenheid van een uitstap naar Brugge door de Heer Gouverneur ontvangen werden.

Donderdag 9 november, te 19 uur, werden een 25-tal « Branch-Managers » van het belangrijk Brits reisagentschap « Sir Henry Lunn » in de balkonzaal ontvangen. Dit ter gelegenheid van hun studiedagen te Oostende. Het was de eerste maal dat een Brits reisagentschap een werkvergadering van de direkteurs van zijn filialen hield in het buitenland. Op initiatief van de Heer Van Moerkerke, uit Oostende, gebeurde dit in de « Koningin der Badsteden »

en bij deze gelegenheid werden zij door Westtoerisme ontvangen op het Provinciaal Hof.

De woordvoerder van dit gezelschap deelde mede dat de vooruitzichten van het Brits toerisme naar ons land zeer gunstig zijn en dat het aantal Britse bezoekers toekomend jaar aanzienlijk zal toenemen.

DEEL VAN W.E.S.-PUBLIKATIE OVER ZEEVISSERIJ IN EUROMARKT EN VRIJHANDELSZONE-VERBAND GEPUBLICEERD IN HET ITALIAANS

Zoëven is in Italië een brochure van 32 bladzijden van de pers gekomen, handelend over de zeevisserij in de Beneluxlanden en in de Euromarkt. De brochure, onder de titel « La Pesca del Benelux ed il Mercato Comune Europeo » is van de hand van de heer O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studie bureau in samenwerking met de heer P. Hovart, oud wetenschappelijk medewerker van het W.E.S. en thans sekretaris van de Bedrijfsraad voor de Zeevisserij.

Deze bijdrage werd oorspronkelijk opgemaakt voor het vaktijdschrift « Rivista Tecnico Giuridica della Pesca » op verzoek van de uitgeverij La Tribuna Piacenza en gepubliceerd in het tijdschrift en als afzonderlijke brochure.

TE WATERLATING VAN SCHIP VAN 1.250 TON TE OOSTKAMP

Op donderdag 5 oktober werd te Oostkamp op de « Westvlaamse Scheepswerven » het vertrek genoteerd van het binnenvaarttankschip « Alancy I » van de Gentse Rederij Verstichel. Het schip meet 80 m lengte, is 8 breed en heeft een laadvermogen van 1.280 ton. Dit is het grootste binnenvaartuig dat tot nog toe op de sekte Brugge-Gent van het kanaal Gent - Oostende heeft gevaren.

Wegens het onvoldoende gabariet van het kanaal (wij verwijzen in dit verband naar het artikel over het kanaal Oostende - Gent dat verschenen is in ons nummer 3, tweede jaargang) is het voornamelijk onmogelijk schepen van dergelijke tonmaat in geladen toestand door het kanaal te laten varen. Schepen van dergelijke lengte kunnen evenmin op eigen kracht door het kanaal varen wegens de te scherpe bochten.

Gezien het belangrijk trafiek op het kanaal Oostende-Brugge-Gent en de verwachte stijging van het petroleum-

vervoer vanuit Zeebrugge, is de aanpassing van dit kanaal voor schepen van 2.000 ton dringend noodzakelijk.

KAMER VAN KOOPHANDEL TE VEURNE BESTAAT 60 JAAR

Op 7 oktober greep te Veurne een plechtigheid plaats ter gelegenheid van de 60e verjaring van de Kamer van Koophandel. Op deze plechtigheid werd een toespraak gehouden door dhr. A. Dequae, Minister van Financiën.

OPENING VAN SUPERMARKT TE BRUGGE

Op vrijdag 8 september had — in aanwezigheid van de heer Gouverneur van de provincie en talrijke genodigden uit alle geledingen van het sociaal-economisch leven — de opening plaats van een supermarkt « Super Bazars » te Brugge. In zijn toespraak wees een van de beheerders op de motivering van de beslissing tot oprichting van een supermarkt te Brugge; hierbij werd door spreker onder meer verwezen naar het gepubliceerde rapport van het Westvlaams Economisch Studiecentrum « Het Arrondissement Brugge », waarin een analyse wordt gegeven van de groei en de toekomstmogelijkheden van het Brugge.

LIMBURGSE EKONOMISCHE RAAD BESTAAT 10 JAAR

Te Hasselt werd op 21 oktober het 10-jarig bestaan gevierd van de Limburgse Economische Raad.

Ter dezer gelegenheid werd een overzicht gegeven over de werking van de L.E.R.

De W.E.R. houdt eraan de L.E.R. geluk te wensen voor de krachtige aanpak en de bekomen resultaten ter bevordering van de Limburgse economie.

De Westvlaamse Economische Raad was op deze zitting vertegenwoordigd door dhr. O. Vanneste, directeur W.E.S.

E.R.V.- MEDEDELINGEN 1961 NR. 3

In het editoriaal bespreekt de heer L. Claes, algemeen sekretaris van de E.R.V., de aktie van de Economische Raad voor Vlaanderen wat betreft het bekend maken van Vlaanderen in het buitenland. Door bezoeken van buitenlandse journalisten, publikatie van de Courrier Economique Flamand, recepties voor buitenlandse bedrijfsleiders e.d., wordt Vlaanderen in het buitenland « op de kaart gebracht ».

In het raam van deze aktie werd door dhr. M. Naessens in juni jl., ter gelegenheid van een informatie-bijeenkomst te Den Haag, het thema « Investerings voor Nederland in Vlaanderen » ontwikkeld. De tekst van deze voordracht wordt integraal gepubliceerd in het nr. 3 van de E.R.V.-mededelingen.

In « De Gouverneurs aan het Woord » wordt in het kort de inhoud van de diverse voordrachten van de heren Gouverneurs van de Vlaamse provincies, bij gelegenheid van de opening van de provinciale zitting, naar voor gebracht.

Door dhr. P. Lemoine wordt in « Loonpeil en Werkloospeil in het perspektief van de regionale economische groei » een analyse gemaakt van de regionale loonverschillen en worden de loongegevens vervolgens in verband gebracht met de regionale spreiding der werkloosheid.

De rubriek « Uit het leven en de werking van de E.R.V. » besteedt vooral aandacht aan de weerklank die een vijfdaags bezoek van Franse journalisten aan het Vlaamse land mocht vinden in de Franse pers.

Onder de titel « De Uitbouw van het universitair onderwijs » worden enkele kanttekeningen gepubliceerd bij het Verslag van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid.

Het nummer wordt besloten met een bespreking van twee recente publikaties op het vlak van het regionaal-economisch onderzoek, in casu over het arrondissement Brugge en over het arrondissement Mechelen.

WESTTOERISME OP INTERNATIONALE JAARBEURS DER VLAANDEREN TE GENT

Voor de derde maal nam Westtoerisme weer deel aan de Internationale Jaarbeurs der Vlaanderen te Gent, die dit jaar doorging van 9 tot 24 september.

De Provinciale Vereniging voor Toerisme van West-Vlaanderen wilde deze belangrijke manifestatie opnieuw benutten om de aandacht te vestigen op de vele toeristische mogelijkheden van onze Zeegouw en speciaal op de snelle evolutie van het bloeiend wintertoerisme aan onze kust. Aldus was West-Vlaanderen, waar het toerisme een der belangrijkste nijverheden is, nogmaals flink vertegenwoordigd op deze grote Jaarbeurs te Gent, welke een gevestigde faam verworven heeft.

Juist vóór de ingang tot de grote tentoonstellingshalle werd een brede stand opgezet welke een aantrekkelijk panorama toonde van mooie gezichten uit de kuststreek en de Westvlaamse kunststeden.

Ook de vele ontspanningsmogelijkhe-

den en de gastronomische geneugten van onze kustgouw werden niet vergeten en speciaal werd de nadruk gelegd op de toeristische mogelijkheden in de wintertijd.

Naar aanleiding van deze deelneming werd op dinsdag 12 september een « Westvlaamse dag » gehouden op de Jaarbeurs, welke de aanwezigheid van Westtoerisme nog beter in het daglicht stelde.

Bij deze gelegenheid trad de gekende folkloristische groep van Heist « De Heistse Klakkertjes » tweemaal op.

Te 17 uur had de officiële opening plaats van de stand van Westtoerisme door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur der Provincie en voorzitter van Westtoerisme, waarna een ontvangst gehouden werd in het teken van de schaaldieren.

PROVINCIALE VERGADERING VAN DIENSTHOOFDEN VOOR TOERISME

Op initiatief van Westtoerisme werd op woensdag 20 september jl. in het Provinciaal Hof te Brugge een vergadering belegd van de diensthoofden der toeristische centra van West-Vlaanderen.

Vrijwel alle badplaatsen, alsmede de verscheidene kunststeden van West-Vlaanderen waren er vertegenwoordigd door het diensthoofd of de ambtenaar welke het toerisme in zijn bevoegdheid heeft.

Deze bijeenkomst — de eerste in haar soort — werd ingeleid door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur en Voorzitter van Westtoerisme, en voorgezeten door de Heer H. Smislaert, Gedeputeerde van West-Vlaanderen en Eerste Ondervoorzitter van Westtoerisme.

In zijn inleiding stelde de Gouverneur de nieuwe adviseur van Westtoerisme voor en wees op het opzet van deze bijeenkomst. Wij wensen, zo zei hij, een nog nauwere samenwerking van alle toeristische centra van onze gouv. Persoonlijke kontakten onder de diensthoofden voor toerisme onderling en tussen hen en Westtoerisme kunnen daartoe in hoge mate bijdragen. Hij nodigde hen hierbij uit voorstellen en suggesties te doen welke ter zake nuttig kunnen zijn.

Ook de Heer Smislaert betoogde het belang en de noodzakelijkheid van een nauw contact met alle toeristische leiders in de Provincie, welke jaar in jaar uit toeristische problemen te behandelen hebben en die de belangen, noden en wensen van de respektievelijke centra beter dan wie ook kennen.

Hierop had een langdurige en uit-

voerige bespreking plaats waaraan alle diensthoofden deelnamen.

TOERISTISCH ADVISEUR WESTTOERISME

De Heer Dries Van Damme, die tot voor kort toeristisch adviseur was bij Westtoerisme, de Provinciale Westvlaamse Vereniging voor toerisme, heeft uit deze functie ontslag genomen. Dit ontslag ging in op 1 augustus 1961.

Hij werd opgevolgd door de Heer Filip Geysen, uit Oostende.

VERENIGING DER TECHNISCHE INGENIEURS OOSTENDE

Op 14 oktober 1961 hield de Vereniging der Technische Ingenieurs van Oostende haar Lustrumfeest.

Tijdens een academische zitting in het stadhuis van Oostende hield de heer M. Wollecamp, adviseur bij het Kabinet van de heer Minister van Financiën, in vervanging van de heer Minister Dequae, een feestrede over « Technische evolutie en Financieringsbehoeften ».

Het Kollege van Burgemeester en Schepenen van Oostende ontving daarna de jubilerende vereniging. 's Namiddags was er tevens een geleid bezoek aan de laboratoria en nieuwe gebouwen van de Bijzondere School voor Technische Ingenieurs van Oostende.

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur, Mgr. De Smedt, bisschop van Brugge, Mgr. Van Gheluwe, bestendig afgevaardigde Smislaert, de hh. Burgemeester en Schepenen van Oostende en talrijke parlementairen, industriëlen en Z. E. H. I. Maes en leraars waren op de academische zitting aanwezig. Dhr. J. Pattyn, economisch adviseur W.E.S., vertegenwoordigde de Westvlaamse Economische Raad.

WESTVLAAMSE PAARDENFOKKERS AAN DE EER

Op de jongste nationale prijskamp van het Belgisch trekpaard werd het nationaal kampioenschap van de merries en van de hengsten aan Westvlaamse fokkers toegekend.

Het kampioenschap van de merries werd toegewezen aan NINON DE FORESTAILLE, toebehorende aan Albert De Baene uit St.-Pieters (Brugge) en Victor Beguin te Ramskapelle.

Het kampioenschap van de hengsten werd geschonken aan BIJOU DU BOIS, toebehorende aan Marcel Van Hollebeke uit Sart-Dames-Avelines en

Urbain Vandemeulebroecke, burge-meester te Bellegem.

PROVINCIALE DAHLIAPROEFTUIN

De dahliaselektie « Morgendauw » opgeplant in de provinciale dahliaproeftuin te Jabbeke door de firma LOMBAERT uit Moere, werd door de provinciale jury als kampioendahlia 1961 uitgeroepen.

PROVINCIALE PAARDENWEDSTRIJD TE OOSTENDE

De jaarlijkse provinciale paardenprijkskamp ging op 8 oktober jl. door te Oostende.

Voor deze manifestatie waren 168 paarden ingeschreven. Zowel het aantal dieren als de kwaliteit ervan en de publieke belangstelling waren groter dan gewoonlijk.

Het provinciaal kampioenschap voor hengsten werd toegekend aan NERON DE ST.-PIETERS, toebehorende aan de Gebr. Simoens uit Stalhille en Zevekote. Het provinciaal kampioenschap voor merries werd toegewezen aan ELZA d'ECKHOUTTE, toebehorende aan G. Dendooven uit Zuienkerke.

RUILVERKAVELINGEN IN WEST-VLAANDEREN

Krachtens een K.B. van 12 september 1961 zal worden overgegaan tot de ruilverkaveling van een geheel van landeigendommen gelegen op het grondgebied van de gemeenten Leffinge, Slijpe en Snaaskerke, evenals van een ander blok gelegen op het grondgebied van de gemeenten Wilskerke, Slijpe en Leffinge.

De Komitees belast met het verwezenlijken van beide ontwerpen werden in het Belgisch Staatsblad van 29 september gepubliceerd.

Beide ruilverkavelingsprojecten hebben respectievelijk betrekking op 1.999 hektaren en 1.088 hektaren landbouwgrond.

Dit is na Westkapelle (718 ha), Wingene (2.370 ha) en Vlamertinge (2.046 ha) het vierde projekt tot ruilverkaveling dat in het stadium van uitvoering verkeert. Andere ruilverkavelingen in West-Vlaanderen worden ontworpen, aangevraagd of zijn in onderzoek te Zevekote, te Kortemark en een deel van Hooglede (1.800 ha), en een deel van Gits (650 ha).

Met het ruilverkavelingsobjekt onder de benaming Leffinge-Wilskerke ligt de bedoeling voor de sanering van een groot gebied, dat in de toekomst met Kortemark, Hooglede en Zevekote zou kunnen aansluiten voor uitbreiding naar de binnen-provincie.

De Westvlaamse Economische Raad

ontving financiële steun van volgende gemeenten

Arrondissement BRUGGE

Aartrijke	Jabbeke	Sint-Andries
Assebroek	Knokke	Sint-Kruis
Beernem	Lissewege	Sint-Michiels
Blankenberge	Loppem	Torhout
Brugge	Meetkerke	Waardamme
Damme	Oedelem	Wenduine
Dudzele	Oostkamp	Zedelgem
Heist-a.-Zee	Sijsele	Zuienkerke

Arrondissement OOSTENDE

Eernegem	Middelkerke	Vlissegem
Gistel	Oostende	Westende
Ichtegem	Oudenburg	Zande
Leffinge	Slijpe	
Lombardsijde	Stene	

Arrondissement IEPER

Dikkebus	Oostvleteren	Westvleteren
Elverdinge	Passendale	Wijtschate
Geluwe	Poperinge	Woesten
Ieper	Proven	Zillebeke
Kemmel	Roesbrugge-Haringe	Zonnebeke
Langemark	Sint-Jan	
Loker	Vlamertinge	
Nieuwkerke	Watou	

Arrondissement TIELT

Aarsele	Ooigem	Tielt
Meulebeke	Ruiselode	Wielsbeke
Oeselgem	Sint-Baafs-Vijve	

Arrondissement KORTRIJK

Aalbeke	Heestert	Moen
Avelgem	Heule	Moeskroen
Bellegem	Hulste	Moorsele
Beveren-Leie	Ingoogem	Outryve
Bissegem	Kerkhove	Spiere
Deerlijk	Kortrijk	St.-Eloois-Vijve
Desselgem	Kuurne	Waregem
Dottenijs	Lauwe	Wevelgem
Gullegem	Lendeledde	Zwevegem
Harelbeke	Menen	

Arrondissement DIKSUIDE

Diksmuide	Klerken	Oostkerke (Diksm.)
Esen	Kortemark	Reninge
Handzame	Lampernisse	Sint-Jacobskapelle
Houthulst	Leke	Zarren
Kaaskerke	Lo	

Arrondissement ROESLARE

Ardoois	Izegem	Rumbeke
Beveren	Kachtem	St.-Eloois-Winkel
Dadizele	Ledegem	Staden
Emelgem	Lichtervelde	Westrozebeke
Ingelmunster	Roeselare	

Arrondissement VEURNE

Adinkerke	Houtem (Veurne)	St.-Joris-a.-IJzer
Alveringem	Koksijde	Sint-Rijkers
Beveren	Leisele	Veurne
De Moeren	Nieuwpoort	Wulpen
De Panne	Ramskapelle	Zoutenaai

W.E.R. - PUBLICATIES

A. - REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIE-BUREAU

« De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper », door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 F.

« De Belgische Zeevisserij - Een Economische Studie », door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 F.

« La Pêche Maritime Belge - Etude Économique », par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 p.) — 200 Frs.

« Het Arrondissement Brugge - Een Regionaal Economische Studie », door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1961 (436 blz.) — 250 F.

B. - RAPPORTEN W.E.R.

« De Confectienijverheid in West-Vlaanderen - Contact Technisch- en Beroeps- onderwijs/Nijverheid », gestencild, 1958 (64 blz.) — 35 F.

« De Textielnijverheid in West-Vlaanderen - Arbeidsbevoorrading - Contact Onderwijs/Industrie », gestencild, 1959 (74 blz.) — 35 F.

« De Metaalnijverheid in West-Vlaanderen - Arbeidsbevoorrading - Contact Onderwijs/Industrie », gestencild, 1960 (119 blz.) — 85 F.

« De Schoennijverheid in West-Vlaanderen - Arbeidsbevoorrading - Contact Onderwijs/Industrie », gestencild, 1961 (67 blz.) — 45 F.

C. - REEKS WESTVLAAMSE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN W.E.R. — W.E.S.

N^o 1. — Toekomstige Ontwikkelingsproblemen van Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland, 1957 (56 blz.) — 20 F.

N^o 2. — Plechtige Installatievergadering C.L.E.R. - Regionaal-Economisch Kon- taktcomité West-Vlaanderen - Henegouwen - Nord-Pas-de-Calais — 1960 (52 blz.) — 25 F.

N^o 3. — Verslag van de Algemene Vergadering van de Westvlaamse Economi- sche Raad — 1960 (39 blz.) — 25 F.

N^o 4. — Verslag Westvlaamse Economische Raad over het jaar 1960 — (36 blz.) — 25 F.

D. - ANDERE PUBLICATIES

« Le Littoral et son Hinterland - Essai d'une étude d'économie touristique » (in Nederlandse taal uitgeput)

door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — 150 F.

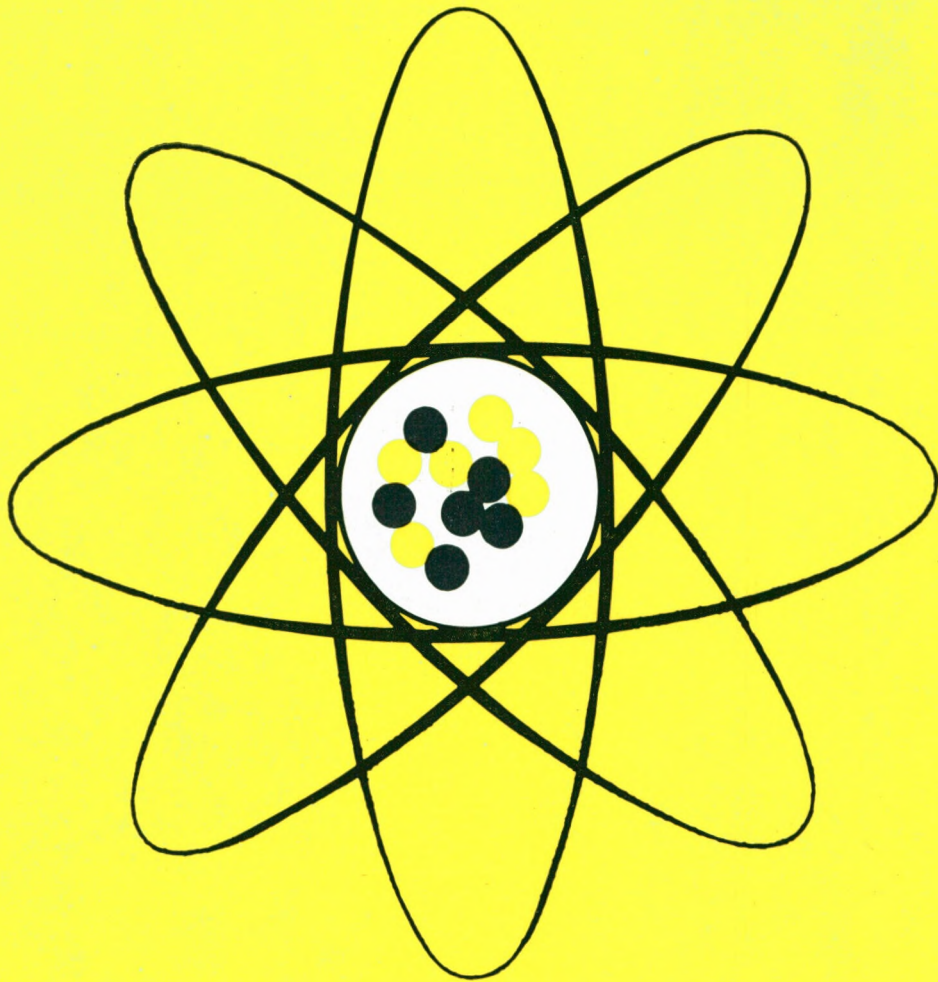
« Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen », door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz. + 278 blz.) — 275 F.

« Adresboek van de Westvlaamse industrie », 1958 (344 blz.) — 150 F.

E. - TIJDSCHRIFT « WEST-VLAANDEREN WERKT »

Driemaandelijkse uitgave — abonnement 100 F.

Steunende leden (bijdrage 150 F) ontvangen gratis het tijdschrift en andere publicaties van de W.E.R.



DE GROTE BELGISCHE NAAM IN ELEKTRONIKA

• • •
**NU
OOK
IN
ROESELARE**



DE FINANCIERING VAN UW ONDERNEMING, IN VORMEN AANGEPAST AAN HAAR BEHOEFTE, VEREIST BEVOEGD ADVIES EN VLOTTE MEDEWERKING VAN EEN KREDIETGEVER.

IN DE GROEIENDE EKONOMIE VAN ONZE PROVINCIE VERVULT DE BANK VAN ROESELARE EN WESTVLAANDEREN DEZE ROL, MET ERVARING EN PERSOONLIJKE AANDACHT VOOR UW ZAKEN.

BEDRIJFSKREDIETEN VOOR ALLE DOELEINDEN, OOK VOOR INVESTERINGEN TEGEN VERMINDERDE RENTE, VOOR DE EXPORT, VOOR AANKOPEN OP AFBETALING, EN ALLE ANDERE BANKDIENSTEN WORDEN DOOR DE BANK VAN ROESELARE EN WESTVLAANDEREN VOOR U VERZORGD, WAT DE OMVANG ER VAN WEZE.

WIJ HEBBEN, OM U VAN DIENST TE ZIJN, MEER DAN 40 AGENTSCHAPPEN IN WEST-VLAANDEREN, EN EEN NET VAN BEVRIENDE BANKRELATIES IN HET BINNENLAND EN IN ALLE HOEKEN VAN DE WERELD.

BANK VAN ROESELARE EN WESTVLAANDEREN N.V.

ZETEL : NOORDSTRAAT 38, ROESELARE